

ਮनरोशीत

લાલોચિત્ર જગત પ્રાઇવેટ લિમિટેડ
સુરક્ષા પદ્ધતિ
યોગ્ય કોરનેલિયા

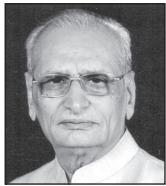
આખીય જગતા પાર્ટી
સ્થાપના દિવસ

‘ભાજપના કાર્યક્રમ’ - બે શાલ્દો નથી જુવનમંત્ર
સત્તા-સફળતા મળે ત્યારે નમ્ર અને સરળ બનવું

ઉપરાખ્રપતિ શ્રી વેકેંચા નાયડુજીની વિશેષ ઉપસ્થિતિમાં દાંડીયાત્રાના સમાપન કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત
માન. રાજ્યપાલ શ્રી દેવગ્રતશ્શુ, આપણા પ્રદેશ પ્રમુખ માન. શ્રી સી. આર. પાટીલ
માન. મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી અને નાયબ મુખ્યમંત્રી શ્રી નીતિનભાઈ પટેલ

તંત્રીસ્થાનેથી

કોરોનાની મહામારીમાં કાર્યકર્તાનું કમ

પ્રિય કાર્યકર્તા બંધુ/ભગ્નિની,

નમરકાર.

કોરોના એક ઐશ્વિક મહામારી છે. આની જ્યાંયાંથી કોઈ ખંડ, કોઈ દેશ, કોઈ રાજ્ય, કોઈ જિલ્લો, તાલુકો કે કોઈ ગામ બાકી રહ્યું નથી. વિજાન પણ આ રોગની દિનપ્રતિદિન બદલતી ગતિ, તીવ્રતા, લક્ષણો અને અસરને સમજવાનો મહત્વનો પ્રયાસ કરી રહ્યું છે. વર્તમાન સમયમાં મને જે સમજાય છે તે હું આપ સૌ સમક્ષા નભ્રાવે મૂકું છું.

- (૧) આપણે સૌ આપણા વ્યક્તિગત કે સામાજિક કાર્યકર્તાની ગાઇડલાઇનના ચુસ્ત પાલન દ્વારા કરીએ. એક વાત મનમાં સ્પષ્ટ રાખીએ કે ભાજપાના કાર્યકર્તા પાસે સમજની અપેક્ષા પણ વિશેષ હોય છે ત્યારે સમાજ પાસે ‘આદર્શ નાગરિક’ દર્મનું પાલન આપણા સૌનું કર્તવ્ય છે.
- (૨) પ્રભા અને સરકારી તંત્ર વચ્ચે સેતુ બનવાનું કામ આપણે સૌએ ચોક્કસ કરવું જોઈએ. જરૂરિયાતવાળા દર્દીઓ માટે કે કવોરનાઈન થયેલા પરિવારોને ઉપયોગી થાવા આપણાથી શક્ય તમામ મદદ આપણે ફોન, ટેકનોલોજીની મદદ દ્વારા અને જરૂર પડે સોશિયલ ડિસ્ટ્રિબ્યુનું પાલન કરીએ કરવી જ જોઈએ.
- (૩) સમજામાં દટ્ટિપાત કરીશું તો આપણને મદ્દયમવર્ગીય, ગરીબ અને સામાજિક કે શારીરિક અસંઘાય લોકો આપણી આંજૂલાઝુમાં પોતાની વાત કહેતા જોવા મળજો. આવા લોકોને પડતી આર્થિક મુશ્કેલીઓ પણ જોવા મળજો. સમજના તમામ લોકોનો ધંધો-રોજગાર કેવી રીતે ચાલતા રહે તેની રિંતા પણ આપણે કરવી જોઈએ. એકબીજાની જરૂરિયાતના સંદર્ભે માગ આંગળી ચીંદ્યાવાનું પુણ્ય પણ સહજ રીતે પ્રાપ્ત થતું હોય તે આપણે કરવું જોઈએ.
- (૪) સ્વાભાવિક રીતે આ માછોલમાં પ્રત્યેકના મનમાં ‘ડર’ પેદા થતો હોય છે. ત્યારે એ વાત આપણે અને સૌએ સમજવી જોઈએ કે રોગ કરતાં વધારે ભયંકર ‘ડર’ છે. રોગમાં મૃત્યુઆંક એકદમ નજીવો છે પરંતુ ડરથી મરીને જીવવાવાળો વર્ગ રોગીને પણ નભળો પાડે છે. આ સંભોગોમાં ઈશ્વર પર શ્રદ્ધા રાખીને આત્મવિશ્વાસપૂર્વક રોગનો સામનો કરવા આપણે પણ તૈયાર થઈએ અને સમજને પણ તૈયાર કરવાનું સંદર્ભાર્ય કરીએ. અત્યાર સુધીમાં અનેક આપદાઓમાંથી આપણે પસાર થાય જ છીએ ત્યારે આ આપદાને પણ પાર કરીશું જ તેવો હકારાતક ભાવ જીવન પ્રત્યેની નવી દૃષ્ટિ પણ આપણને આપી જશે. અને છેલ્લે,
- (૫) વિપક્ષ કે વિધનસંતોષીઓ આ આપદા દ્વારા સરકાર અને ભાજપને બદનામ કરવાની તક તરીકે જોતો હોય છે. છેલ્લાં રૂપ વર્ષથી તેઓની આવી જ રાજીનીતિ રહી છે. ૨૪ કલાક પોતાના જાનના જોખમે પણ દર્દીઓની સેવા કરતા હોસ્પિટલનાં ડાક્ટર્સ કે પેરા મેડિકલ સ્ટાફને નૈતિક જુસ્ટિસો આપીને અભિવનદન આપવાના બદલે તંત્રને ખરાબ રીતરવા માટે તેઓ અનેક પ્રયત્નો કરતા હોય છે. ખોટી માહિતીઓ ફેલાવવી, અફવાનું બજાર ગરમ કરવું, ભેદ ઊભો કરવો વગેરે નકારાત્મક પ્રવૃત્તિઓ કેટલાક મીડિયા દ્વારા કરવાનો હીનતાભર્યો પ્રયત્ન કરે ત્યારે શાંત ચિંતા સાચો જવાબ આપણે ચોક્કસ આપવો જોઈએ. લોકડાઉન વખતનાં આપણાં અભૂતપૂર્વ સેવાકાર્યો અને એમની નકારાત્મક કાર્યક્રમીઠી મજબૂને જાણ છે જ માટે વિવાદમાં ઊત્યર્યા વિના આપણાં વાણી, વર્તન અને પરિશ્રમ દ્વારા નભ્રાવે જવાબ આપીએ તે જ આપણું કાર્યકર્તા તરીકેનું શ્રેષ્ઠ કર્મ છે.

આવો, સંકટના સમયે ઈશ્વર પ્રત્યેની પૂર્ણ શ્રદ્ધા સાથે આત્મવિશ્વાસપૂર્વક સમજના તંદુરસ્ત અને દીર્ઘજીવી સ્વાસ્થ્ય માટે આ ચેત્રી મહિનાની નવરાત્રીમાં ‘મા’ પાસે સર્વજના સુખિનઃ સંતુલિન પ્રાર્થના કરીએ.

વંદે માતરમ્.

- સુરેન્દ્ર પટેલ

પત્રવ્યવહાર કાર્યાલય

મનોગત પાક્ષિક

ભારતીય જનતા પાર્ટી-ગુજરાત પ્રદેશ

દીનદિયાળ ભવન, જે. પી. ચોક,

ખાનપુર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧

ફોન : ૦૭૯-૨૫૫૦૪૫૨૨

E-mail : manogat.1980@gmail.com

તંત્રી મુદ્રક પ્રકાશક

સુરેન્દ્રભાઈ મોતીલાલ પટેલ ભારતીય જનતા પાર્ટી-ગુજરાત વતી ગુજરાત ઓફ્સેટ પ્રા. લિ.,

‘આંસુસેટ હાઉસ’ સ્ટેશન રોડ, વટવા,

અમદાવાદ-૩૮૨ ૪૪૦ ખાતે છાપવી

ભારતીય જનતા પાર્ટી-ગુજરાત પ્રદેશ કાર્યાલય,

દીનદિયાળ ભવન, જે. પી. ચોક, ખાનપુર,

અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧ થી પ્રગટ ક્ર્યુનું

Editor : Printer : Publishers :

Surendrabhai Motilal Patel on behalf of Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh Printed at Gujarat Offset Pvt. Ltd., ‘Offset House’, Station Road, Vatva, Ahmedabad and Published from Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh J. P. Chowk, Khanpur,

Ahmedabad-380001
Ahmedabad-380001

૬ અભિલ વિશ્વના સહુથી મોટા પક્ષ ભારતીય જનતા પાર્ટીનો સ્થાપના દિવસ

કાર્યકર્તાઓના તપ અને ત્યાગથી ભાજપા દરરોજ નવા આચામ ઉભા કરી શક્યું છે - વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી

તા. ૦૬-૦૪-૨૦૨૧ના ભારતીય જનતા પાર્ટીના સ્થાપના દિવસ નિમિત્તે ભારતીય જનતા પાર્ટીના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષશ્રી જે. પી. નડ્દાજ અને વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીએ કાર્યકર્તાઓને ૪૨મા સ્થાપના દિવસ નિમિત્તે સંબોધન કરી કાર્યકર્તાઓનું ઉત્સાહવર્ધન કર્યું.

વડાપ્રધાનશ્રી મોદીજીએ વિશાળ ભાજપા પરિવારના સહ સંદર્ભો, કાર્યકર્તાઓને સંભોધતાં જણાવ્યું કે, ગૌરવશાળી યાત્રાના ૪૧ વર્ષમાં કાર્યકર્તાઓના સેવા અને સમર્પણ થકી બતાવ્યું કે એક રાષ્ટ્રીય પાર્ટી કઈ રીતે કાર્ય કરે છે, સામાન્ય કાર્યકર્તાઓના તપ અને ત્યાગથી ભાજપા દરરોજ નવા આચામ ઉભા કરી શક્યું છે. જનસંઘથી ભાજપા સુધી રાષ્ટ્રસેવામાં યોગદાન આપનાર નેતાઓ પંડિત દીનદયાલ ઉપાધ્યાયજી, શ્યામાપ્રસાદ મુખરજી, સુદુરસિંહ ભંડારીજી, કુશાભાઉ ઠાકરેજી, રાજમાતા સિંહિયાજી, અટલબિહારી વાજેપેયીજીને અને ભાજપા માટે જીવન સમર્પિત કરનાર કાર્યકર્તાઓને ભાજપાના કરોડો કરોડો કાર્યકર્તાઓ વતી આદરપૂર્વક શ્રદ્ધાંજલિ અને શ્રદ્ધાસુમન

અર્પિત કર્યા. પાર્ટીને આકાર અને વિસ્તાર આપનાર આદરણીય અડવાણીજી, મુરલી મનોહર જેખીજી જેવા વરિષ્ઠોનો આશીર્વાદ કાર્યકર્તાઓને મળ્યો. ભાજપાના વરિષ્ઠોને પ્રણામ કરતાં વડાપ્રધાનશ્રીએ કહ્યું કે, ભાજપાનો મંત્ર રહ્યો છે, વ્યક્તિથી મોટું દળ અને દળથી મોટો દેશની પરંપરા ઢો. શ્યામાપ્રસાદ મુખરજીના સમયથી આજદિન સુધી અનવરત ચાલતી આવી રહી છે. ડૉ. શ્યામાપ્રસાદ મુખરજીના બલિદાનની શક્તિ છે કે તે સ્વમ આપણે પૂર્ણ કરી શક્યા છીએ. આર્ટિકલ ૩૭૦ હટાવીને કાશ્મીરને સંવિધાનિક અધિકાર અપાવી શક્યા. અટલજીએ આપણે શીખબ્યું ૧ વોટથી સરકારનું પડવું સ્વીકાર કર્યું, પણ પાર્ટીના આદર્શોથી સમજૂતી કરવી સ્વીકાર ન કર્યું. આપાતકાલના સમયે લોકંત્રની રક્ષા માટે કાર્યકર્તાઓએ કષ સહન કર્યું. આપણા દેશમાં રાજનીતિક સ્વાર્થ માટે દળોના તૂટવાનાં અનેકો ઉદાહરણ છે. દેશહિત માટે લોકંત્રની રક્ષા માટે ભારતીય જનસંઘે દળના વિલયની ઘટનાને કરી બતાવી છે. ગત વર્ષ કોરોના દેશ માટે અભૂતપૂર્વ સંકટ ત્યારે કાર્યકર્તાઓએ પોતાની અને પરિવારની ચિંતા ભૂલી સેવા હી સંગઠનના સૂત્રાને અપનાવી દેશની જનતાની સેવામાં લાગ્યા. ગરીબ કલ્યાણ યોજનાથી વંદે ભારત મિશન સુધી ભાજપાની કેન્દ્ર અને રાજ્યની સરકારોએ કાર્ય કર્યું. આત્મનિર્ભર ભારત અભિયાન ગામ, ગરીબ, વંચિત, મજદૂર, દલિત, યુવા, મહિલા, સ્વયમ્ભનું અભિયાન દેશવાસીઓએ બનાવ્યું. અંત્યોદયને સાકાર થતાં જોઈ ગામ-ગરીબનું જોડાણ ભાજપા સાથે વધ્યું. ૨૧મી સદીના યુવાઓ આજે ભાજપાની નીતિ અને પ્રયાસો સાથે છે.

વડાપ્રધાનશ્રીએ ગાંધીજીને યાદ કરતાં જણાવ્યું કે, નિર્ઝય અને યોજનાઓ હોય તે સમાજના છેલ્લા વ્યક્તિ સુધી પહોંચે. ગાંધીજીની એ જ ભાવનાને ચરિતાર્થ કરવા માટે ભાજપાએ છેવાડાના માનવી સુધી લાભ પહોંચાડવાનું કાર્ય કર્યું. દેશનો દરેક દેશવાસી લાસ્ટ માર્ફિલ પર ડિલિવરીનો સાક્ષાત્ અનુભવ કરી રહ્યો છે.

**જનસંઘથી શરૂ થયેલ આ યાત્રા ર થી ૩૦૩ સાંસદોની બની
આ પાર્ટી એકાત્મ માનવવાદથી શરૂ થઈ અંત્યોદય થકી સહુનો સાથ,
સહુનો વિકાસ અને સહુનો વિશ્વાસ સાથે ભાજપા આજે ૧૮ કરોડ સદ્દથોની
વિશ્વની સહુથી મોટી પાર્ટી બની છે - રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષશ્રી જે. પી. નઙ્ગાજી**

રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષશ્રી નઙ્ગાજીએ કાર્યકર્તાઓને સંબોધતાં જણાવ્યું કે, જનસંઘથી ભાજપા સુધી રાષ્ટ્રીય માનવવાદથી શરૂ થઈ અંત્યોદય થકી સહુનો સાથ, સહુનો વિકાસ અને સહુનો વિશ્વાસ સાથે ભાજપા આજે ૧૮ કરોડ સદ્દથોની વિશ્વની સહુથી મોટી પાર્ટી બની છે. રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષશ્રી નઙ્ગાજીના નેતૃત્વમાં સફળ રીતે કેન્દ્રમાં અને ૧૨ રાજ્યોમાં પૂર્ણ બહુમત સાથેની વિશુદ્ધ સરકાર આપવાનું કાર્ય કર્યાની મહેનતથી પૂર્ણ કર્યું છે. જનસંઘથી શરૂ થયેલ આ યાત્રા ર થી ૩૦૩ સાંસદોની બની આ પાર્ટી એકાત્મ માનવવાદથી શરૂ થઈ અંત્યોદય થકી સહુનો સાથ સહુનો વિકાસ સાથે ભાજપા આજે ૧૮ કરોડ સદ્દથોની વિશ્વની સહુથી મોટી પાર્ટી બની છે. વડાપ્રધાનશ્રીના નેતૃત્વમાં સ્વચ્છતા અભિયાન, ઉજાલા, ઉજ્જવલા, સૌભાગ્ય યોજના, જનધન યોજના, આયુષ્માન ભારત યોજના થકી ભારતની તસવીર અને તકદીર બદલ્યાં છે. ભાજપા એક રાજનીતિક પાર્ટી જ નહીં, પાર્ટીએ સામાજિક આયામ ઊભો કર્યો છે. લાખો કાર્યકર્તાઓએ કોરોના દરમિયાન જનતાની સેવા કરી દુનિયામાં મિશાલ ઊભી કરી, જ્યારે પાશ્ચાત્ય દેશો કોરોનાથી લર્ખાઈ રહ્યા હતા ત્યારે દેશના ૧૩૦ કરોડ દેશવાસીઓ પૂરી તાકાત સાથે ભાજપા અને મોટી સાથે ઊભા હતા, પહેલાં આપણે બીજા દેશો પાસેથી વેક્સીન માંગતા હતા આજે ૧૫૦ દેશો આપણા દેશની ર વેક્સીન લેવા ઊભા છે, ૭૨ દેશોને આપણે વેક્સીન આપવાનું કાર્ય પૂર્ણ કર્યું છે. શ્રી નઙ્ગાજીએ ૫ રાજ્યોના ચુનાવોમાં ભાજપને જનતાનો આશીર્વાદ મળ્યો એવો વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો હતો.

દેશના દરેક ગરીબ પાસે આજે બેંક એકાઉન્ટ, પાકું ઘર, શૌચાલયની સુવિધા, ગેસ કનેક્શન, ઘરે ઘરે વીજ કનેક્શન, દરેકને ઈલાજની સુવિધા, દરેક ગામમાં ઓફીસ ફાઈબરની સુવિધાઓ ભાજપની સરકારે પહોંચાડી. ભાજપા સંગઠનમાં રહીને આવાં કામો થકી આગળ વધ્યા, માટે જ સરકારમાં આવીને પણ આ જ કાર્યો વધુ ઉમળકાપૂર્ણ રીતે આગળ વધાર્યા. આપણા દેશમાં ૮૦% થી વધુ નાના ખેડૂતો છે, તેમની સંખ્યા ૧૦ કરોડથી વધુ છે, આપણી સરકારની કૃષિ યોજનાઓના કેન્દ્રમાં આ નાના ખેડૂતોને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવે છે, કૃષિકાનૂન, પી.એમ. સમાન નિધિ, કૃષિ ઉત્પાદનની વ્યવસ્થા,

ફસલ વીમા યોજનામાં સુધાર કરવો હોય, પ્રાકૃતિક આપદા સમયે સહાય રાશા હોય. દરેક ખેતરમાં પાણી પહોંચાડવાનું કાર્ય હોય કે યુરિયાની નીમકોટી યોજના દરેકમાં નાના ખેડૂતોનો વિચાર સરકારે કર્યો.

વડાપ્રધાનશ્રીએ જણાવ્યું કે, અમારી સરકારની દરેક યોજનાઓમાં મહિલાઓને પ્રાથમિકતા આપવાનું કાર્ય કર્યું છે, ત્રિપલ તલાક હોય, ગર્ભવતી મહિલાઓને ૨૬ અઠવાડિયાંની રજા, ઘરની રજસ્ટ્રીમાં મહિલાઓને પ્રાથમિકતા, સ્વચ્છ ભારત મિશન, ઉજ્જવલા યોજના, મુદ્રા યોજના થકી મહિલાઓને લોન જેવાં દરેક કાર્યોમાં મહિલાઓને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવી છે.

વડાપ્રધાનશ્રીએ વિપક્ષીઓ પર નિશાન સાધતાં જણાવ્યું કે, લોકોએ ભાજપને ચુનાવ જતવાનું મશીન કહી બદનામ કરવાની કોશિશ કરી અને બીજું દળ જ્તે તો વાહવાહી કરી બે માપદંડો ઊભા કર્યા. આવા લોકો લોકંત્રની પરંપરાને સમજી નથી શકતા. ભાજપની સરકાર પરફોર્મન્સ આપનારી સરકાર, પહેલી વાર દેશમાં માનક અને અવધારણા બદલી.

વડાપ્રધાનશ્રીએ વંશવાદના મુદ્રાને ઉકાવતાં જણાવ્યું કે, ભાજપની તાકાત કાર્યકર્તા, ભાજપા હમેશાં સાચી નીતિ, સાફ નિયત, સાચા નિર્ણયમાં વિશ્વાસ રાખે છે. ભાજપા માટે રાષ્ટ્ર પ્રથમ અને દેશસુરક્ષા સર્વોપરી છે. દેશમાં ભાજપા સરકાર આવવાનો

મતલબ છે કે, વંશવાદ અને પરિવાર માથે મુક્તિ, ભાજપા સરકાર આવવાનો મતલબ છે કે, યોગ્યતાને અવસર, પારદર્શિતા અને ગુડ ગવર્નર્સ. તે સાથે વડાપ્રધાનશીએ કહું કે, ભાજપા રાજનીતિક ધૂખાધૂતમાં વિશ્વાસ નથી રાખતી, માટે જ અમે શ્રી સરદાર પટેલની પ્રતિમા બનાવીને ગર્વ અનુભવીએ છીએ અને બાબાસાહેબનું પંચતીર્થ બનાવીને સમાન અપાવીએ છીએ. ભાજપા સરકાર આવ્યા પછી ભારતરત્ન અને પદ પુરસ્કાર આપવામાં બદલાવ આવ્યો છે.

વિરોધીઓને જડબાતોડ જવાબ આપતાં વડાપ્રધાન જગ્ણાયું કે, અમુક લોકો દ્વારા ભ્રમ ફેલાવવામાં આવે છે કે, સંવિધાન બદલાઈ જશે, આરક્ષણ છીનવાઈ જશે, નાગરિકતા છીનવાઈ જશે, બેદૂતોની જમીન છીનવાઈ જશે, આવી વાતો ચોક્કસ સંગઠનો દ્વારા ફેલાવવામાં આવી રહી છે, આવાં સંગઠનોથી ભાજપાના કાર્યકર્તાઓએ સાવચેત રહી લોકોની વચ્ચે રહેવું પડશે. દેશવાસીઓને ભાજપામાં વિશ્વાસ અપાવતા રહેવું પડશે, જે લોકો આવા ખડ્યાંગો થકી ભ્રમ ફેલાવવાનું ફૃત્ય કરે છે તેવા લોકોમાં પોતાની હાર સ્વીકાર કરવાની તાકાત નથી રહી, માટે ડરીને આવા ભ્રમ ફેલાવવાનું દુષ્કૃત્ય કરે છે, એમાં અમુક એવા પણ છે જેમને ભાજપાથી જન્મજાત દુશ્મની છે.

કાર્યકર્તાઓને સંબોધતાં વડાપ્રધાનશીએ જગ્ણાયું કે, શાસ્ત્રોમાં લખ્યું છે, ભવન્તિ નમો... — ફળ ઉધ્મે અર્થાત્ જ્યારે ફળ આવે છે ત્યારે વૃક્ષો જૂકી જાય છે તેમ સત્તા સફળતા મળે ત્યારે નમ્ર અને સરળ બનવું,

NAS સ્ટોરેજ સર્વર એક અત્યંત આધુનિક સર્વર છે, જેનાથી રાજ્યના ૩૩ જિલ્લા અને ૮ મહાનગર સીધા ગાંધીનગર પ્રદેશ કાર્યાલય શ્રી કમલમ સાથે ડિજિટલ માધ્યમથી જોડાઈ જશે
- શ્રી સી. આર. પાટીલ

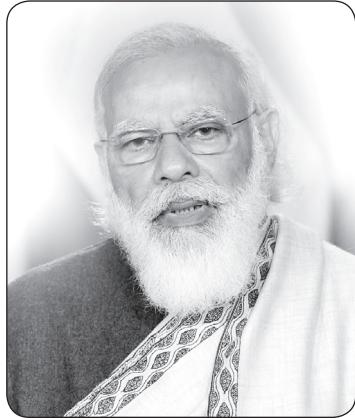
પ્રદેશ કાર્યાલય ‘શ્રી કમલમ્’ ખાતે પ્રદેશ અધ્યક્ષ શ્રી સી.આર.પાટીલના વરદ હસ્તે સંપર્ક સેતુ માટે આધુનિક ‘NAS સ્ટોરેજ’નું અનાવરણ જુમ કોન્ફરન્સ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. અનાવરણ પ્રસંગે પ્રદેશ મહામંત્રી શ્રી ભીખુભાઈ દલસાણિયા, રજનીભાઈ પટેલ તેમજ પ્રદીપસિંહ વાંદેલા ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

પ્રદેશ અધ્યક્ષશ્રી સી.આર.પાટીલે અનાવરણ પ્રસંગે જગ્ણાયું હતું કે, NAS સ્ટોરેજ સર્વર એક અત્યંત આધુનિક સર્વર છે, જેનાથી રાજ્યના ૩૩ જિલ્લા અને ૮ મહાનગર સીધા ગાંધીનગર પ્રદેશ કાર્યાલય ‘શ્રી કમલમ્’ સાથે ડિજિટલ માધ્યમથી જોડાઈ જશે. સંપર્ક સેતુના માધ્યમથી તમામ માહિતીની આપ-લે ખૂબ જ સરળ અને ઝડપી બનશે. જિલ્લા તથા મહાનગરોને પ્રદેશ તરફથી જે પણ માહિતી જોઈતી હશે તે ત્વરિત પ્રદેશ કાર્યાલય ‘શ્રી કમલમ્’ ખાતેથી મળી રહેશે.

આ સર્વરના માધ્યમથી પ્રદેશ નેતૃત્વ તમામ બાબતો પર સીધી નજર રાખી શકશે અને ત્વરિત સૂચના પણ આપી શકશે. જિલ્લા તથા મહાનગરના કાર્યાલયોમાં પણ આયોજનબદ્ધ રીતે ડેટાનું મેનેજમેન્ટ થઈ શકશે. આ સર્વરમાં લાંબા સમય સુધી તમામ વિગતોનું સ્ટોરેજ કરી શકશે જેના કારણે ભવિષ્યમાં જરૂરી કોઈપણ માહિતી આંગળીના ટેરવે મળશે. આ સર્વરમાં ૭૦ ટેરાબાઈટ (T.B) સ્પેસ છે. આ સર્વરની મદદથી ભવિષ્યમાં તમામ જિલ્લા/મહાનગરના કાર્યાલય પર ઓફિયલ બ્રિજ અને વિઓફિયલ બ્રિજ થકી સંપર્ક સાધવાના નવા આયામો સ્થાપિત થશે. એક જ સમય પર તમામ જગ્યાઓ પર આ અત્યાધુનિક ટેકોલોજીની મદદથી પ્રચાર-પ્રસાર અને સંકલન કરી શકશે. તમામ સાંસદ તથા ધારાસભ્યશ્રીઓના કાર્યાલયને પણ પ્રદેશ કાર્યાલય ‘શ્રી કમલમ્’ સાથે જોડવામાં આવશે. વર્ષ ૨૦૨૨ની વિધાનસભાની ચૂંટણીઓ પૂર્વે તમામ ૧૮૨ વિધાનસભા કાર્યાલયો પણ સંપર્ક સેતુ થકી જોડવામાં આવશે.

ભાજપના કાર્યકર્તાઓ માટે સફળતાનો અર્થ નવા સંકલ્પોની શરૂઆત, દેશના વિકાસ માટે વિચારવું. આ વખતના અમૃત મહોત્સવમાં નાગરિકોને જોડવા કોટી કોટી કાર્યકર્તાઓની ફરજ છે, ૨૫ વર્ષોનું લક્ષ્ય પોતાના માટે અને પાર્ટીની એકતાને મજબૂતી અપાવાની

મોટી જવાબદારી યુવા કાર્યકર્તાઓ પર છે, ભારતના જનજન સુધી સત્તાના માધ્યમ થકી રાષ્ટ્રસેવા અને પદ થકી પરિશ્રમની પરાકાઢા જ આપનું લક્ષ્ય, ભાજપના કાર્યકર્તા માટે ભાજપના કાર્યકર્તા બે શબ્દો જ નહીં જીવનમંત્ર છે.

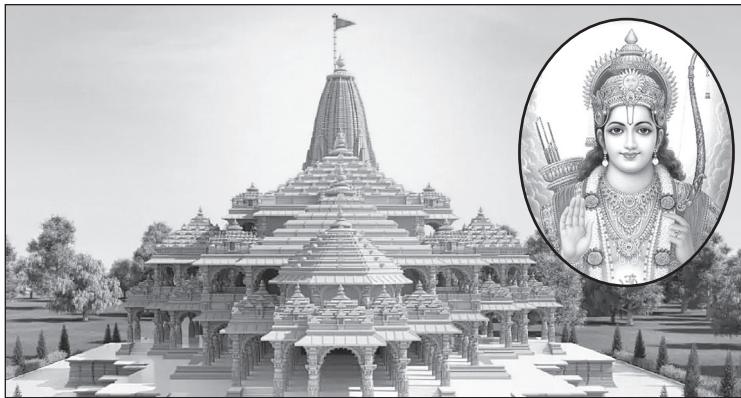

એક દીવાથી પ્રગટે બીજો, અને
રાષ્ટ્ર રોશન થાય આપણું

મારા વહાલા દેશવાસીઓ, આ વખતે, જ્યારે હું મનકી બાત માટે જે પણ પત્રો આવે છે, ટિપ્પણીઓ આવે છે, જાત-જાતના ઈન્પુટ્સ મળે છે, તેમના ઉપર નજર ફેરવી રહ્યો હતો, તો કેટલાય લોકોએ એક બહુ મહત્વની વાત યાદ કરી. માય ગોવ પર આર્થન, બેંગલુરુથી અનુભવ રાવ, નોયડાથી દેવેશ, થાણોથી સુજીત, આ બધાએ કહ્યું કે મોદીજી, આ વખતે મનકી બાતની પંચોતેરમી કરી છે. એ માટે આપને અભિનંદન. હું આપને ખૂબ ખૂબ ધન્યવાદ આપ્યું હું કે આપે આટલી બારીકાઈથી મનકી બાતને ફોલો કરી છે અને આપ જોડાયેલા રહ્યા છો. આ મારા માટે પણ બહુ જ ગર્વની બાબત છે. આનંદની બાબત છે, મારા તરફથી પણ આપને ધન્યવાદ છે જ, સાથે મનકી બાતના બધા શ્રોતાઓનો પણ આભાર વ્યક્ત કરું છું, કેમ કે આપના સાથ વિના આ સફર શક્ય જ નહોતી. એવું લાગે છે, જોણ આ કાલની જ વાત હોય, જ્યારે આપણે સૌંદર્ય સાથે મળીને આ વૈચારિક સફર શરૂ કરી હતી. ત્યારે ત ઓક્ટોબર ૨૦૧૪ના રોજ વિજયાદશમીનું પાવન પર્વ હતું અને સંજોગ જુઓ કે આજે હોલિકા દહન છે. ‘એક દીવાથી પ્રગટે બીજો, અને રાષ્ટ્ર રોશન થાય આપણું’ — આ

ચેત્ર મહિનાના નવમા દિવસે આપણે ત્યાં રામનવમીનું પર્વ હોય છે

રામનવમીનું પર્વ ભગવાન રામના જન્મોત્સવની સાથે જ જ્યાય અને પરાક્રમના એક નવા યુગની શરૂઆતના રૂપમાં ઉજવવામાં આવે છે

ભાવનાથી ચાલતાં ચાલતાં આપણે આ મજલ કાપી છે. આપણે દેશના ખૂણેખૂણેથી લોકો સાથે વાત કરી અને તેમનાં અસામાન્ય કાર્યો વિષે જાણ્યું છે. આપણે પણ અનુભવ કર્યો હશે કે આપણા દેશના અંતરિયાન ખૂણામાં પણ કેટલી અભૂતપૂર્વ ક્ષમતા પડેલી છે! ભારત માતાના ખોળામાં કેવાં કેવાં રત્નો ઉછવી રહ્યાં છે. મારા માટે તો તે પોતે પણ સમાજ પ્રયોજીવાનો, સમાજને જાણવાનો, સમાજના સામર્થ્યને ઓળખવાનો એક અદ્ભુત અનુભવ રહ્યો છે. આ ૭૫ હજામ્યો(કંઈકો) દરમ્યાન કેટકેટલા વિષયોમાં પસાર થવાનું રહ્યું!? ક્યારેક નદીની વાત, તો ક્યારેક હિમાલયનાં શિખરોની વાત, તો ક્યારેક રણની વાત, ક્યારેક કુદરતી આફતની વાત, તો ક્યારેક માનવ-સેવાની અગણિત ગાથાઓની અનુભૂતિ, ક્યારેક ટેકનોલોજીની નવી શોધ, તો ક્યારેક કોઈ અજાણ્યા ખૂણામાં, કંઈક નવું કરી બતાવનારા કંઈકના અનુભવની ગાથા.

સમૃદ્ધ કરવા બદલ અને તેની સાથે જોડાયેલા રહેવા બદલ, દરેક શ્રોતાનો ખૂબ ખૂબ આભાર વ્યક્ત કરું છું.

૭૫મી મનકી ભાત કરવાની તક મળી અને આ જ મહિને આજાઈના ૭૫ વર્ષના 'અમૃત મહોત્સવ' નો આરંભ

જુઓ કેટલો મોટો સુખદ સંયોગ છે કે આજે મને ૭૫મી મનકી ભાત કરવાની તક મળી અને આ જ મહિનો આજાઈના ૭૫ વર્ષના 'અમૃત મહોત્સવ'ના આરંભનો મહિનો. અમૃત મહોત્સવ દાંડીકૂચના દિવસથી શરૂ થયો હતો અને ૧૫ ઓગસ્ટ ૨૦૨૩ સુધી ચાલશે. અમૃત મહોત્સવને લગતા કાર્યક્રમો સતત પૂરા દેશમાં થઈ રહ્યા છે. અલગ અલગ સ્થળોથી આ કાર્યક્રમોની તસવીરો, માહિતી લોકો share કરી રહ્યા છે, નમો એપ પર એવી જ કેટલીક તસવીરોની સાથે જારખંડના નવીનજીએ મને એક સંદેશો મોકલ્યો છે. તેમણે લઘ્યું છે કે તેમણે અમૃત મહોત્સવના કાર્યક્રમો જોયા અને નક્કી કર્યું કે તેઓ પણ સ્વતંત્રતા સંગ્રામ સાથે જોડાયેલાં ઓછામાં ઓછાં ૧૦ સ્થાને જશે. તેમની યાદીમાં પહેલું નામ, ભગવાન બિરસા મુંડાના જન્મસ્થાનનું છે. નવીનજીએ લઘ્યું છે કે જારખંડના આદિવાસી સ્વતંત્રતા સેનાનીઓની ગાથાઓ તેઓ દેશના બીજા ભાગોમાં પણ પહોંચાડશે. ભાઈ નવીન, તમારા આ વિચાર માટે હું તમને અભિનંદન આપું છું.

ગીતાને જીવવાનો આ સોનેરી અવસર આપણા લોકો પાસે છે

કોઈ સ્વતંત્રતા સેનાનીની સંઘર્ષકથા હોય, સ્થળનો ઈતિહાસ હોય, દેશની કોઈક સાંસ્કૃતિક ગાથા

હોય, અમૃત મહોત્સવ દરમ્યાન આપ તેને દેશ સમક્ષ લાવી શકો છો. દેશવાસીઓને તેની સાથે જોડવાનું માધ્યમ બની શકો છો. તમે જોજો, જોત-જોતામાં અમૃત મહોત્સવ આવાં કેટલાંય પ્રેરણાદાયક અમૃતબિંદુઓથી ભરાઈ જશે, અને પછીએવી અમૃતધારા વહેશે જે આપણને આજાઈનાં સો વર્ષ સુધી પ્રેરણ આપતી રહેશે. દેશને નવી ઊંચાઈએ લઈ જશે, કંઈક ને કંઈક કરવાનો જુસ્સો જન્માવશે. સ્વતંત્રતા સંગ્રામમાં આપણા સેનાનીઓએ અનેક કાઢ એટલા માટે સહાય, કેમ કે, તેઓ દેશ માટે ત્યાગ અને બલિદાનને પોતાનું કર્તવ્ય સમજતા હતા. તેઓના ત્યાગ અને બલિદાનની અમરકથાઓ હવે આપણને કર્તવ્યમાર્ગ માટે સતત પ્રેરિત કરે અને જેમ ગીતામાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે કહ્યું છે : નિયતમ્ કુરુ કર્મ વમ્, કર્મ જ્યાયો હ્યકર્મણ્ણા:

તેમ, તે જ ભાવથી, આપણે બધાં, પોતાનાં નિયત કર્તવ્યોનું પૂરી નિષાઠી પાલન કરીએ અને આજાઈના અમૃત મહોત્સવનો અર્થ જ એ છે કે આપણે નવા સંકલ્પો કરીએ. તે સંકલ્પોને સિદ્ધ કરવા માટે તન-મનથી મચી પડીએ અને સંકલ્પો એવા હોય કે જે સમાજની ભલાઈના હોય, દેશના ભલા માટેના હોય, દેશના ઉજ્જવળ ભવિષ્ય માટેના હોય. અને સંકલ્પ એવો હોય કે જેમાં મારે, પોતાના ભાગે, ઝુદે કંઈક ને કંઈક કરવાનું હોય, મારું પોતાનું કર્તવ્ય જોડાયેલું હોય. મને વિશ્વાસ છે, ગીતાને જીવવાનો આ સોનેરી અવસર આપણા લોકો પાસે છે.

બનાસકંઠા મધ્ય ઉત્પાદનનું મુખ્ય કેન્દ્ર બની ગયું

જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં નવીનતા, આધુનિકતા અનિવાર્ય હોય છે.

નહિતર એ જ બાબત કોઈકોઈ વાર આપણા માટે બોજ બની જાય છે. ભારતના કૃષિજગતમાં આધુનિકતા એ સમયની માંગ છે. ઘણું મોટું થઈ ચૂક્યું છે. આપણે ઘણો સમય ગુમાવી ચૂક્યા છીએ. ઐતીક્ષેત્રમાં રોજગારીની નવી તક પેદા કરવા માટે, ખેડૂતોની આવક વધારવા માટે, પરંપરાગત ઐતીની સાથે જ, નવા વિકલ્પો, નવીનવી શોધોને અપનાવવાનું પણ એટલું જ જરૂરી છે. શેતકોંતિ દરમ્યાન દેશે આ અનુભવ કરેલો છે. મધમાખી પાલન દેશમાં મધકાંતિ અથવા મધુર કાંતિનો આધાર બની રહ્યું છે. બહુ મોટી સંખ્યામાં ખેડૂતો તેની સાથે જોડાઈ રહ્યા છે. કંઈક નવીન (Innovation) કરી રહ્યા છે. જેમ કે, પશ્ચિમ બંગાળના દાર્ઢિવિંગમાં એક ગામ છે, ગુરુહુમ. પરવાતોની આટલી ઊંચાઈ ભૌગોલિક તકલીફો પરંતુ ત્યાંના લોકોએ મધમાખી પાલનનું કામ શરૂ કર્યું, અને આજે આ જગ્યાએ બનેલા મધની સારી માંગ થઈ રહી છે. તેનાથી ખેડૂતોની આવક પણ વધી રહી છે. પશ્ચિમ બંગાળના જ સુંદરવન કેતાનું કુદરતી ઓર્ગેનિક મધ તો દેશ અને દુનિયામાં પસંદ કરવામાં આવે છે. આવો જ એક વ્યક્તિગત અનુભવ મને ગુજરાતનો પણ છે. ગુજરાતના બનાસકંઠામાં વર્ષ ૨૦૧૬માં એક આયોજન થયું હતું. તે કાર્યક્રમમાં મેં લોકોને કહ્યું કે, અહીં એટલી બધી શક્યતા છે, તો શા માટે બનાસકંઠા અને આપણા અહીના જ ખેડૂતો મધુરકાંતિનું નવું પ્રકરણ ન લખે? અને તમને જાણીને આનંદ થશે કે, આટલા ઓછા સમયમાં બનાસકંઠા મધ ઉત્પાદનનું મુખ્ય કેન્દ્ર બની ગયું છે. આજે બનાસકંઠાના કિસાનો મધમાંથી દર વર્ષ લાખો રૂપિયા કમાઈ રહ્યા છે. એવું જ એક ઉદાહરણ હરિયાણાના યમુનાનગરનું પણ છે.

યમુનાનગરમાં ખેડૂતો મધમાખી પાલન કરીને દર વર્ષે સેકડો ટન મધ પેદા કરે છે, પોતાની આવક વધારી રહ્યા છે. ખેડૂતોની આ મહેનતના પરિણામે જ દેશમાં મધનું ઉત્પાદન સતત વધી રહ્યું છે. અને વાર્ષિક લગભગ સવા લાખ ટન ઉપર પહોંચ્યું છે. તેમાંથી મોટા પ્રમાણમાં મધ વિદેશમાં નિકાસ પણ થઈ રહ્યું છે.

મધમાખી પાલનમાં માત્ર મધમાંથી જ આવક નથી થતી, પરંતુ મધપૂડાનું મીણ પણ આવકનું બહુ મોટું માધ્યમ છે. ઔષ્ઠ ઉદ્યોગ, ખાદ્યાન ઉદ્યોગ, કાપડ અને કોર્સ્મેટિક્સ ઉદ્યોગ એમ દરેક જગ્યાએ આ મીણની માંગ છે. આપણો દેશ હાલ તો મીણની આયાત કરે છે. પરંતુ આપણા ખેડૂતો હવે આ સ્થિતિ જડપથી બદલી રહ્યા છે. એટલે કે, એક રીતે આત્મનિભર ભારત અભિયાનમાં મદદ કરી રહ્યા છે. આજે તો પૂરી હુનિયા આયુર્વેદ અને ગ્રાકૃતિક સ્વાસ્થ્ય ઉત્પાદનો તરફ મીટ માંડી રહી છે. એવામાં મધની માંગ વધુ જડપથી વધી રહી છે. હું ઈચ્છું છું કે, દેશના વધુ ને વધુ ખેડૂતો પોતાની ખેતીની સાથે સાથે મધમાખી પાલનના વ્યવસાયમાં પણ જોડાય. તે ખેડૂતોની આવક પણ વધારશે, અને તેમના જીવનમાં મીઠાશ પણ ઘોળશે.

દેશના અનેક ખૂણામાં આ પ્રકારના કેટલાય સાધક હશે

ભારતના લોકો હુનિયાના કોઈપણ ખૂણામાં જાય છે, તો ગર્વથી કહે છે કે તે ભારતીય છે. આપણે આપણા યોગ, આયુર્વેદ, દર્શન, કોણ જાણે શું નથી આપણી પાસે, કે જેના માટે આપણે ગર્વ કરીએ છીએ! ગર્વથી વાતો કરીએ છીએ. સાથે જ પોતાની સ્થાનિક ભાષા, બોલી, ઓળખ,

પહેરવેશ, ખાનપાન વગેરેનો પણ ગર્વ કરીએ છીએ. આપણે નવું તો મેળવવાનું છે અને તે જ તો જીવન હોય છે, પરંતુ સાથોસાથ પુરાતન ખોવાનું પણ નથી. આપણે બહુ મહેનત કરીને પોતાની આસપાસ હ્યાત અપાર સાંસ્કૃતિક વિરાસતનું સંવર્ધન કરવાનું છે, નવી પેઢી સુધી પહોંચાડવાનું છે. આ જ કામ આજે આસામના રહેવાસી ‘સિકારી ટિસ્સૌ’જી બહુ લગનથી કરી રહ્યા છે. કાર્બિ આંગલો-ગ જિલ્લાના સિકારી ટિસ્સૌજી છેલ્લાં ૨૦ વર્ષથી કાર્બિ ભાષાનું દસ્તાવેજીકરણ કરી રહ્યા છે. કોઈ એક જમાનામાં કોઈ યુગમાં કાર્બિ આદિવાસી ભાઈઓ-બહેનોની ભાષા કાર્બિ આજે મુખ્ય પ્રવાહમાંથી ગુમ થઈ રહી છે. શ્રીમાન સિકારી ટિસ્સૌજીએ નક્કી કર્યું હતું કે, પોતાની આ ઓળખને તેઓ બચાવશે. અને આજે તેમના પ્રયાસોથી કાર્બિ ભાષાની સારી એવી જ્ઞાનકારી દસ્તાવેજિત થઈ ગઈ છે. તેમને પોતાના પ્રયત્નો માટે કેટલીયે જગ્યાએ પ્રશંસા પણ મળી છે, અને પુરસ્કારો પણ મળ્યા છે. મનકી બાત દ્વારા શ્રીમાન સિકારી ટિસ્સૌજીને હું અભિનંદન આપું છું, પરંતુ દેશના અનેક ખૂણામાં આ પ્રકારના કેટલાય સાધક હશે, જે એક કામને લઈને તેમાં ખપી જતા હશે. હું તે બધાને પણ અભિનંદન આપું છું.

આપણી સંસ્કૃતિમાં કોઈપણ શરૂઆતને ઉત્સવના રૂપમાં મનાવવાની પરંપરા

કોઈપણ નવી શરૂઆત એટેલે કે, New Biggning હંમેશા બહુ ખાસ હોય છે. નવી શરૂઆતનો અર્થ થાય છે, નવી શક્યતાઓ — નવા પ્રયાસ. અને નવા પ્રયાસોનો અર્થ છે, નવી

ઉજ્જ અને નવો જોશ. એ જ કારણ છે કે, અલગ અલગ રાજ્યો અને વિસ્તારોમાં તેમજ વિવિધતાથી ભરેલી આપણી સંસ્કૃતિમાં કોઈપણ શરૂઆતને ઉત્સવના રૂપમાં મનાવવાની પરંપરા રહી છે. અને આ સમયે નવી શરૂઆત અને નવા ઉત્સવોના આગમનનો છે. હોળી પણ તો વસંતના ઉત્સવના રૂપમાં જ ઊજવવાની એક પરંપરા છે. જે સમયે આપણે રંગોથી હોળી ઊજવી રહ્યા હોઈએ છીએ, તે જ સમયે વસંત પણ આપણી ચારેય તરફ નવા રંગ પાથરી રહી હોય છે. આ જ સમયે ઝૂલો ખીલવાનું શરૂ થાય છે, અને પ્રકૃતિ જીવંત બની ઉઠે છે. દેશના જુદાજુદા વિસ્તારોમાં ટૂક સમયમાં જ નવું વર્ષ પણ ઊજવવામાં પણ આવશે. પછી એ ઉગાડી હોય યા પુંથું, શુરી પડવો હોય કે બીહુ, નવરેહ હોય કે, પોતલા કે પછી બોઈશાખ હોય અથવા બૈસાખી, પૂરો દેશ ઉમંગ ઉત્સાહ અને નવી આશાઓના રંગમાં તરબોળ દેખાશે. આ જ સમયે કેરળ પણ સુંદર તહેવાર વિશુ ઊજવે છે. તેના પછી બહુ જલદી ચૈત્રી નવરાત્રિનું પાવન પર્વ પણ આવશે. ચૈત્ર મહિનાના નવમા દિવસે આપણે ત્યાં રામનવમીનું પર્વ હોય છે. તેને ભગવાન રામના જન્મોત્સવની સાથે જ ન્યાય અને પરાકરના એક નવા યુગની શરૂઆતના રૂપમાં પણ ઊજવવામાં આવે છે. આ દરમ્યાન, ચારેય તરફ ધૂમધામ સાથે જ ભક્તિભાવથી ભરપૂર વાતાવરણ હોય છે જે લોકોને વધુ નજીક લાવે છે. તેમને પરિવાર અને સમાજ સાથે જોડે છે. પરસ્પર સંબંધોને મજબૂત બનાવે છે. આ તહેવારોના પ્રસંગે હું તમામ દેશવાસીઓને શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું.

પ્રદેશ કારોબારી

પ્રદેશ કારોબારી સભ્યશ્રીઓ

૧	શ્રી આર્ડ. કે. જેઝા (સુરેન્દ્રનગર)	૩૬	શ્રીમતી મીનાક્ષીબેન દશરથભાઈ પટેલ (કણ્ણવતી)
૨	શ્રી શંભુપ્રસાદ બળદેવદાસજી ટુંડીયા (અમદાવાદ જિ)	૩૭	શ્રીમતી બિજલબેન રૂપેશભાઈ પટેલ (કણ્ણવતી)
૩	શ્રી રણાંધોઽભાઈ મહીજીભાઈ દેસાઈ (રબારી) (કણ્ણવતી)	૩૮	શ્રી ચંદ્રશેખરભાઈ દવે (સુરેન્દ્રનગર)
૪	શ્રી અમિતભાઈ ઠાકર (કણ્ણવતી)	૩૯	શ્રી વિનુભાઈ કાશીભાઈ પટેલ (ખેડા)
૫	શ્રીમતી પુનમબેન હેમતભાઈ માડમ (જામનગર શ)	૪૦	શ્રી મહેન્દ્રસિંહ રાણા (પૂર્વ મેયર) (ગાંધીનગર શ)
૬	શ્રી મહેન્દ્રભાઈ મશરૂ (જુનાગઢ શ)	૪૧	શ્રી અમીબેન પરીખ (જામનગર શ)
૭	શ્રી મુળુભાઈ બેરા (દેવભૂમિ દ્વારકા)	૪૨	શ્રી ભીખીબેન પરમાર (અરવલ્લી)
૮	શ્રી છત્રસિંહ મોરી (ભરૂચ)	૪૩	શ્રી ભરતભાઈ દેવજીભાઈ રાજગોર (પાટણ)
૯	શ્રી રમેશભાઈ મિસ્થી (ભરૂચ)	૪૪	શ્રી પ્રો. રઘ્મિકાંતભાઈ અમૃતભાઈ પટેલ (મહેસાણા)
૧૦	શ્રી અમોહયંક નટવરલાલ શાહ (ભાવનગર શહેર)	૪૫	શ્રીમતી કુમુદબેન જોધી (બનાસકાંઠા)
૧૧	શ્રીમતી નયનબેન વિરેન્દ્રભાઈ પટેલ (ખેડા)	૪૬	શ્રી મનસુખભાઈ પાંચાભાઈ ભુવા (અમરેલી)
૧૨	શ્રીમતી દર્શનબેન વાધેલા (કણ્ણવતી)	૪૭	શ્રી સુભિત્રાબેન બટુકભાઈ ચૌધરી (વલસાડ)
૧૩	શ્રી અશોકભાઈ પુરસોતમભાઈ ભાવસાર (ગાંધીનગર શ)	૪૮	શ્રી મેહુલભાઈ અવેરી (વડોદરા શ)
૧૪	શ્રી નીતિનભાઈ ભારકાજ (રાજકોટ શ)	૪૯	શ્રી અશ્વતભાઈ વસનાળુભાઈ હળપતિ (તાપી)
૧૫	શ્રીમતી ભાનુબેન મનોહરભાઈ બાબરીયા (રાજકોટ શ)	૫૦	શ્રી ચેતનભાઈ રામાણી (રાજકોટ જી)
૧૬	શ્રી રાજાભાઈ સુંદરભાઈ દેસાઈ (બનાસકાંઠા)	૫૧	શ્રી રેખાબેન સુરેશભાઈ કુંગરાણી (ભાવનગર શહેર)
૧૭	શ્રી હર્ષભાઈ સંઘવી (ધારાસભ્ય) (સુરત શ)	૫૨	શ્રી પ્રવિષ્ણુભાઈ પટેલ (પૂર્વ મેયર) (ગાંધીનગર શ)
૧૮	શ્રીમતી સંગીતબેન પાટીલ (ધારાસભ્ય) (સુરત શ)	૫૩	શ્રીમતી રીટાબેન કેતનભાઈ પટેલ (મેયર) (ગાંધીનગર શ)
૧૯	શ્રીમતી ગંભનાબેન પટેલ (ધારાસભ્ય) (સુરત શ)	૫૪	શ્રી ગીરીશભાઈ મગનલાલ કોટેચા (જુનાગઢ શ)
૨૦	શ્રી મનિષાબેન વકીલ (ધારાસભ્ય) (વડોદરા શ)	૫૫	શ્રી હસમુખભાઈ બાબુલાલ જેઠવા (જામનગર શ)
૨૧	શ્રીમતી દર્શનીબેન કોઈયા (સુરત શ)	૫૬	શ્રી દેવજીભાઈ વરચંદ (કંદુ)
૨૨	શ્રી ડૉ. દર્શનાબેન ચંદુભાઈ દેશમુખ (નર્મદા)	૫૭	શ્રી ડૉ. વિનોદભાઈ ભંડેરી (જામનગર જી)
૨૩	શ્રી તખતસિંહ દલપતસિંહ હડીયોલ (સાબરકાંઠા)	૫૮	શ્રી હસમુખભાઈ કણજારીયા (જામનગર જી)
૨૪	શ્રી કાળુભાઈ હીરાભાઈ માલીવાડ (મહીસાગર)	૫૯	શ્રી દિનેશભાઈ અમૃતિયા (રાજકોટ જી)
૨૫	શ્રી હંસાકુવરાલા રાજ (આણંદ)	૬૦	શ્રી અશોકભાઈ જયતિલાલ જોધી (પાટણ)
૨૬	શ્રી અરજણભાઈ રબારી (કંદુ)	૬૧	શ્રીમતી પ્રતિબેન વિપુલભાઈ પટેલ (સુરત જી)
૨૭	શ્રી કુરુણસિંહ ભગવાનભાઈ પદેરીયા (અમદાવાદ જિલ્લો)	૬૨	શ્રીમતી ભાવીબેન નિખીલભાઈ પટેલ (અમદાવાદ જિલ્લો)
૨૮	શ્રીમતી જ્યોતિબેન વી. વાણાણી (જુનાગઢ શ)	૬૩	શ્રી ડૉ. જ્યોતિબેન શુક્રલ (આણંદ)
૨૯	શ્રીમતી વંદનાબેન મનસુખભાઈ મકવાણા (જુનાગઢ જિ)	૬૪	શ્રી ડૉ. આસવભાઈ કાંતિભાઈ પટેલ (આણંદ)
૩૦	શ્રી સંજ્યભાઈ નવનીતભાઈ પટેલ (આણંદ)	૬૫	શ્રી ગણપતભાઈ કણજરીયા (બોટાદ)
૩૧	શ્રી સુરેશભાઈ નટવરલાલ ભહ (ખેડા)	૬૬	શ્રી નંદીનીબેન ભહ (ભાવનગર જિલ્લો)
૩૨	શ્રી બાબુરાવ ચૌધરી (ડાંગ)	૬૭	શ્રી રમેશભાઈ મનસુખભાઈ રાઠવા (ધોટાઉંદેપુર)
૩૩	શ્રી તુપારસિંહ (બાબા) (દાહોદ)		
૩૪	શ્રી નિમિષાબેન સુથાર (પંચમહાલ)		
૩૫	શ્રી ગૌતમભાઈ શાહ (પૂર્વ મેયર) (કણ્ણવતી)		

**ભાજપા પ્રદેશ પ્રમુખ શ્રી સી. આર. પાટીલ દ્વારા પ્રદેશ મહામંગ્રીશ્રીઓને ગોનની ફાળવણી તેમજ
મોરચાઓના પ્રદેશ પ્રમુખનાં નામોની જાહેરાત કરવામાં આવી**

ક્રમ	પ્રદેશ મહામંગ્રીશ્રીનું નામ	જોનનું નામ
૧	શ્રી પ્રદિપસિંહ વાંદેલા	દક્ષિણ ઝોન, કણ્ણવતી મહાનગર અને પ્રદેશ કાર્યાલય
૨	શ્રી ભાર્ગવભાઈ ભંડ	મધ્ય ઝોન
૩	શ્રી રજનીભાઈ પટેલ	કર્ચ અને ઉત્તર ઝોન
૪	શ્રી વિનોદભાઈ ચાવડા	સૌરાષ્ટ્ર ઝોન

પ્રદેશ મોરચાના પ્રમુખશ્રીઓનાં નામ

ક્રમ	પ્રદેશ પ્રમુખશ્રીનું નામ	મોરચાનું નામ
૧	શ્રી પ્રશાંતભાઈ કોરાટ (રાજકોટ જિલ્લો)	યુવા મોરચો
૨	પ્રો. ડૉ. દિપીકાબેન સચિન સરડવા (અમદાવાદ)	મહિલા મોરચો
૩	શ્રી ડૉ. પ્રધુમનભાઈ વાજા (અમદાવાદ)	અનુસૂચિત જાતિ મોરચો
૪	શ્રી હર્ષદભાઈ વસાવા (નર્મદા)	અનુસૂચિત જનજાતિ મોરચો
૫	શ્રી હિતેશભાઈ પટેલ (સાબરકાંઠા)	કિસાન મોરચો
૬	શ્રી ઉદ્યભાઈ કાનગડ (રાજકોટ શહેર)	બક્ષીપંચ મોરચો
૭	શ્રી ડૉ. મોહસીનભાઈ લોખંડવાલા (સુરત શહેર)	લઘુમતી મોરચો

પ્રદેશ મીટિયા સહ કન્વીનર શ્રી કિશોરભાઈ મકવાજા હવેથી પ્રદેશના સહ પ્રવક્તા તરીકે જવાબદારી નિભાવશે.

૬૮	શ્રી બીલજીભાઈ જહંગીયાભાઈ ભીલ (ધોટાઉદેપુર)	૩	શ્રી આત્મારામભાઈ પરમાર (ધારાસભ્ય) (બોટાદ)
૬૯	શ્રી ગોપાલસિંહ મહુભાઈ પરમાર (દાહોદ)	૪	શ્રી નારાણભાઈ કાછચીયા (સાંસદ) (અમરેલી)
૭૦	શ્રીમતી ઠન્ટીરાબેન કરણસિંહ ડામોર (દાહોદ)	૫	શ્રી ચામસિંહ પાતળીયાભાઈ રાઠવા (ધોટા ઉદેપુર)
૭૧	શ્રીમતી રૈયાબેન ડાદ્યાભાઈ જલોધ્યા (ગીર સોમનાથ)	૬	શ્રી શબ્દશરણભાઈ બ્રહ્મભહ (વડોદરા શ)
૭૨	શ્રી પ્રવિષસિંહ આર. વાહેર (કર્ચ)	૭	શ્રી બચુભાઈ મગનભાઈ ખાબડ (મંત્રીશ્રી) (દાહોદ)
૭૩	શ્રીમતી નિયતીબેન કિર્તનભાઈ પટેલ (કર્ચ)	૮	શ્રી રમણભાઈ વોરા (સાબરકાંઠા)
૭૪	શ્રી કાળુભાઈ કંડરેચા (મોરબી)	૯	શ્રી બાબુભાઈ જે. પટેલ (ધારાસભ્ય) (અમદાવાદ જિ)
૭૫	શ્રી મગનભાઈ ધનજીભાઈ વડાવીયા (મોરબી)	૧૦	શ્રી જયશ્રીબેન પટેલ (મહેસાણા)
૭૬	શ્રી અનિલભાઈ પી. મહેતા (મોરબી)	૧૧	શ્રી દેવસિંહ જેસીગભાઈ ચૌહાણ (સાંસદ) (બેડા)
૭૭	શ્રી માધુભાઈ કથીરીયા (નવસારી)	૧૨	શ્રી ધર્મન્દ્રસિંહ જેણા (હુકુભા) (મંત્રીશ્રી) (જામનગર શ)
૭૮	શ્રી પવનભાઈ જેઠાભાઈ સોની (પંચમહાલ)	૧૩	શ્રી મોહનભાઈ કલ્યાણજ કુંડારીયા (સાંસદ) (રાજકોટ જિ)
૭૯	શ્રી શશીકંતભાઈ હરીભાઈ પટેલ (વડોદરા જિ)	૧૪	શ્રીમતી જશુમતીબેન કોરાટ (રાજકોટ જિ)
૧	શ્રી રાજેશભાઈ ચુડાસમા (સાંસદ) (જુનાગઢ)	૧૫	શ્રીમતી ડૉ. જ્યોતિબેન પંડ્યા (વડોદરા શ)
૨	શ્રી ભરતભાઈ પંડ્યા (કણ્ણવતી શ)	૧૬	શ્રીમતી દર્શનબેન વિકમભાઈ જરદોશ (સાંસદ) (સુરત શ)
		૧૭	શ્રીમતી રંજનબેન ધનંજ્યભાઈ ભહ (સાંસદ) (વડોદરા શ)

પ્રદેશ આમંત્રિત સભ્યશ્રીઓ

૧	શ્રી રાજેશભાઈ ચુડાસમા (સાંસદ) (જુનાગઢ)
૨	શ્રી ભરતભાઈ પંડ્યા (કણ્ણવતી શ)

૧૮	શ્રી ચીમનભાઈ શાપરીયા (જીમનગર જિ)	૫૮	શ્રી શંકરભાઈ નાનુભાઈ વેગડ (સુરેન્દ્રનગર)
૧૯	શ્રી બળવંતસિંહ રાજ્યપૂત (પાટણ)	૫૯	શ્રીમતી ડિરશબેન જયતિભાઈ પટેલ (વલસાડ)
૨૦	શ્રી અંબાલાલભાઈ રોહિત (આણંદ)	૬૦	મહેતશ્રી લાલદાસબાપુ (ગેરીયાવાળા) (સુરેન્દ્રનગર)
૨૧	શ્રી મોતીલાલ પુનીયાભાઈ વસાવા (નર્મદા)	૬૧	શ્રી ભરતસિંહ રહેવર (અરવલ્લી)
૨૨	શ્રી મહેન્દ્રભાઈ ત્રિવેદી (ભાવનગર શહેર)	૬૨	શ્રી દિલીપસિંહ વિજયસિંહ રાડેડ (સુરત જિ)
૨૩	શ્રી ચંદ્રેશભાઈ વાલજીભાઈ કોરડીયા (જીમનગર જી)	૬૩	શ્રી હિરેનભાઈ હિરપરા (અમરેલી)
૨૪	શ્રી દિલીપભાઈ પંડ્યા (પૂર્વ સાંસદ) (પાટણ)	૬૪	શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ ચંદુભાઈ પટેલ (અમદાવાદ જિ.)
૨૫	શ્રી ડૉ. માયાબેન કોડનાની (કષાંવતી શ)	૬૫	શ્રી મહેન્દ્રભાઈ ભાઈલાલભાઈ પટેલ (આણંદ)
૨૬	શ્રી બાલકૃષ્ણ ખેડેરાવ શુક્રલ (વડોદરા શ)	૬૬	શ્રી હરેશભાઈ શ્યામજીભાઈ જાની (બનાસકાંઠા)
૨૭	શ્રી તારાચંદ્રભાઈ છેડા (કચ્છ)	૬૭	શ્રી સુરેશભાઈ ગોધાણી (બોટાદ)
૨૮	શ્રી દિલીપભાઈ મણીભાઈ પટેલ (આણંદ)	૬૮	શ્રી યોગેશભાઈ શશીકાંતભાઈ પટેલ (ભર્દાય)
૨૯	શ્રી દિપકભાઈ ચીમનભાઈ પટેલ (સાથી) (આણંદ)	૬૯	શ્રી સનતકુમાર શાંતિલાલ મોદી (ભાવનગર શહેર)
૩૦	શ્રી કેશાજી ચૌહાણ (બનાસકાંઠા)	૭૦	શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પનોત (ભાવનગર જિ)
૩૧	શ્રી જીવરાજભાઈ ચૌહાણ (વડોદરા શ)	૭૧	શ્રી જશુભાઈ ભીલુભાઈ રાઠવા (છોટા ઉદ્દેપુર)
૩૨	શ્રી હીરાભાઈ ઓધવજીભાઈ સોલંકી (અમરેલી)	૭૨	શ્રી કાળુભાઈ નારાણભાઈ ચાવડા (દેવભૂમિ દ્વારકા)
૩૩	શ્રી નનુજી હલાજી ઢાકોર (મહેસાણા)	૭૩	શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ (ગાંધીનગર શહેર)
૩૪	શ્રી ચુનીભાઈ કાનજીભાઈ ગોહેલ (ગીર સોમનાથ)	૭૪	શ્રીમતી પુનમબેન જાટ (કચ્છ)
૩૫	શ્રી ડૉ. નીમાબેન ભાવેશભાઈ આચાર્ય (ધારાસભ્ય) (કચ્છ)	૭૫	શ્રી વેલજીભાઈ મસાણી (જુનાગઢ શ)
૩૬	શ્રી પુષ્પદાનભાઈ ગઢવી (કચ્છ)	૭૬	શ્રી શશીકાંતભાઈ આંબાભાઈ ભીમાણી (જુનાગઢ શ)
૩૭	શ્રી અમિતાબેન અશ્વિનભાઈ પટેલ (નવસારી)	૭૭	શ્રી હસમુખભાઈ ઈશ્વરભાઈ હિંડોચા (જીમનગર શ)
૩૮	શ્રી ડૉ. અનિલભાઈ પટેલ (કષાંવતી શ)	૭૮	શ્રી દિલુભા ચુદાસમા (વડોદરા જિ)
૩૯	શ્રી પ્રદીપભાઈ ખીમાણી (જુનાગઢ શ)	૭૯	શ્રી જયપ્રકાશભાઈ પુરુષોત્તમભાઈ પટેલ (મહીસાગર)
૪૦	શ્રી વસુબેન નરેન્દ્રભાઈ ત્રિવેદી (જીમનગર શ)	૮૦	શ્રી દિલીપસિંહ યુડાસમા (જીમનગર જિ)
૪૧	શ્રી ખોડાભાઈ નારસંગભાઈ પટેલ (મહેસાણા)	૮૧	શ્રી માનસિંહભાઈ ચૌહાણ (મહીસાગર)
૪૨	શ્રીમતી ચંદ્રકબેન પટેલ (અરવલ્લી)	૮૨	શ્રી નીતિનભાઈ ધનાભાઈ પટેલ (મહેસાણા)
૪૩	શ્રી કંતિભાઈ રેશમભાઈ ગામીત (તાપી)	૮૩	શ્રી રાધવજીભાઈ જીવરાજભાઈ ગડારા (મોરબી)
૪૪	શ્રી ઋષિકેશભાઈ પટેલ (ધારાસભ્ય) (મહેસાણા)	૮૪	શ્રી નીતિનભાઈ દેવમસાદ ઠાકર (સુરત શ)
૪૫	શ્રી પ્રભાતસિંહ ચૌહાણ (પંચમહાલ)	૮૫	શ્રી રમેશભાઈ ધનજીભાઈ રૂપાપરા (રાજકોટ શ)
૪૬	શ્રી શબ્દશરશભાઈ તડવી (નર્મદા)	૮૬	શ્રી ડૉ. મહેન્દ્રસિંહ ચૌહાણ (સાબરકાંઠા)
૪૭	શ્રી નરેશભાઈ મગનભાઈ પટેલ (ધારાસભ્ય) (નવસારી)	૮૭	શ્રી દિલીપભાઈ મફતલાલ પટેલ (સુરેન્દ્રનગર)
૪૮	શ્રી કનુભાઈ દેસાઈ (ધારાસભ્ય) (વલસાડ)	૮૮	શ્રી પ્રકાશભાઈ ગોવિંદભાઈ સોની (સુરેન્દ્રનગર)
૪૯	શ્રી ચૈતન્ય શંભુમહારાજ અધ્યારુ (કષાંવતી શ)	૮૯	શ્રી હરુભાઈ ગોડલીયા (ભાવનગર શહેર)
૫૦	શ્રી ભવાનભાઈ ભરવાડ (કષાંવતી શ)	૯૦	શ્રી પુનમભાઈ કાલાભાઈ મકવાણા (ગાંધીનગર શહેર)
૫૧	શ્રી પંકજભાઈ અનોપચંદ મહેતા (કચ્છ)	૯૧	શ્રી ભરતભાઈ કેશુભાઈ પટેલ (રાજકોટ શહેર)
૫૨	શ્રી અમિતભાઈ શાહ (પૂર્વ મેયર) (કષાંવતી શ)	૯૨	શ્રી આશિષભાઈ ચંદુભાઈ અમીન (કષાંવતી શ)
૫૩	શ્રી દેવાંદ્રભાઈ સામતભાઈ સોલંકી (જુનાગઢ જિ)	૯૩	શ્રી દેવાંગભાઈ નાણાવરી (કષાંવતી શ)
૫૪	શ્રી લાલજીભાઈ સાવલીયા (રાજકોટ જિ)	૯૪	શ્રી લક્ષ્મણભાઈ પટ્ટણી (કષાંવતી શ)
૫૫	શ્રી રાકેશભાઈ જશવંતલાલ શાહ (ધારાસભ્ય) (કષાંવતી શ)	૯૫	શ્રી ગીરીશચંદ્ર ખેમચંદ્રભાઈ પરમાર (કષાંવતી શ)
૫૬	શ્રી કિશોરભાઈ કરશનભાઈ મકવાણા (કષાંવતી શ)	૯૬	શ્રીમતી જયાબેન ભરતકુમાર ઠક્કર (વડોદરા શ)
૫૭	શ્રી વિજયભાઈ પટેલ (ધારાસભ્ય) (ડાંગ)	૯૭	શ્રી ઘનશ્યામભાઈ બાબુભાઈ દેસાઈ (નર્મદા)
૫૮	શ્રી અરવિંદભાઈ લાડાણી (જુનાગઢ જિ)	૯૮	શ્રી હર્ષદભાઈ દયાશંકરભાઈ દવે (ભાવનગર શહેર)
૫૯	શ્રી અરવિંદભાઈ લાડાણી (જુનાગઢ જિ)	૯૯	શ્રી અરવિંદભાઈ લાડાણી (જુનાગઢ જિ)

પ્રદેશના સહ પ્રવક્તાશ્રી અને ઝોન પ્રવક્તાશ્રીઓ તેમજ મીડિયા ઝોન કન્વીનરશ્રીઓ

પ્રદેશ સહ પ્રવક્તાશ્રી અને ઝોન પ્રવક્તાશ્રીઓ

ક્રમ	નામ	ક્ષેત્ર
૧.	શ્રી કિશોરભાઈ મકવાણા	પ્રદેશ સહ પ્રવક્તાશ્રી (૨ એપ્રિલના રોજ નિમણુંકની જાહેરાત કરેલ છે.) અને પ્રવક્તાશ્રી - ઉત્તર ઝોન
૨.	શ્રી રાજુભાઈ ધ્રુવ	પ્રવક્તાશ્રી - સૌરાષ્ટ્ર ઝોન
૩.	શ્રી જગદીશભાઈ પટેલ (બલ્લર)	પ્રવક્તાશ્રી - દક્ષિણ ઝોન
૪.	ડૉ. જ્યોતિબેન પંડ્યા	પ્રવક્તાશ્રી - મધ્ય ઝોન

મીડિયા ઝોન કન્વીનરશ્રીઓ

ક્રમ	ઝોનનું નામ	નામ	જવાબદારી
૧.	દક્ષિણ ઝોન	શ્રી રાજેશભાઈ દેસાઈ	ઝોન કન્વીનર
૨.		શ્રી એડવોકેટ દીપીકાબેન ચાવડા	ઝોન સહ કન્વીનર
૩.		શ્રી સત્યેનભાઈ કુલાબકર	ઝોન કન્વીનર
૪.	મધ્ય ઝોન	શ્રી રાજેશભાઈ પારેખ	ઝોન સહ કન્વીનર
૫.		શ્રી રેખાબેન ચૌધરી	ઝોન કન્વીનર
૬.	ઉત્તર ઝોન	શ્રી રાજુભાઈ ભણ ઝોન	સહ કન્વીનર
૭.		શ્રી હિતેશભાઈ પટેલ (પોચી)	ઝોન કન્વીનર
૮.	ગાંધીનગર શહેર અને જીવલો	શ્રી રાજીકાબેન કચેરીયા	ઝોન સહ કન્વીનર
૯.		શ્રી મુકેશભાઈ દાસાણી	ઝોન કન્વીનર
૧૦.	સૌરાષ્ટ્ર ઝોન	શ્રી સુરેશભાઈ માંગુડીયા	ઝોન સહ કન્વીનર

- ૧૦૦ શ્રી ગીરીશભાઈ મગનલાલ કોટેચા (જુનાગઢ શ)
- ૧૦૧ શ્રી શૈલેન્ડરસિંહ કાનાભાઈ રાહોડ (ગીર સોમનાથ)
- ૧૦૨ શ્રી સીતાબેન નાયક (વલસાડ)
- ૧૦૩ શ્રી મણીભાઈ પ્રેમાત્માઈ પટેલ (વલસાડ)
- ૧૦૪ શ્રીમતી હેમલતાબેન પટેલ (ચૌધરી) (અરવલ્લી)
- ૧૦૫ શ્રી જીવાભાઈ પટેલ (મહેસાણા)
- ૧૦૬ શ્રી ફિલેસિંહ ચૌહાણ (પંચમહાલ)
- ૧૦૭ શ્રી માધતસિંહ મનોહરસિંહ જાડેજા (રાજકોટ શ)
- ૧૦૮ શ્રી સુભાષભાઈ રતુભાઈ પાડવી (તાપી)
- ૧૦૯ શ્રી રક્ષાબેન રઘુભાઈ બોળીયા (રાજકોટ શ)
- ૧૧૦ શ્રી વિજયભાઈ જમનાદાસ થાનકી (પોરબંદર)
- ૧૧૧ શ્રી ગુણવંતભાઈ ધીરજલાલ દેસાઈ (સુરત જી)
- ૧૧૨ શ્રી કરશનભાઈ રામજીભાઈ ટીલવા (નવસારી)

- ૧૧૩ શ્રી શુક્લભાઈ હડાભાઈ બલદાણીયા (અમરેલી)
- ૧૧૪ શ્રી જાતેન્દ્રસિંહ હરીભાઈ ચૌહાણ (અમદાવાદ જી)
- ૧૧૫ શ્રી પ્રતાપસિંહ ફિલેસિંહ ગોહેલ (આંશંદ)
- ૧૧૬ શ્રી દિનેશભાઈ મહાદેવભાઈ દવે (બનાસકાંઠા)
- ૧૧૭ શ્રી છનાભાઈ સવશીભાઈ કેરાલીયા (બોટાદ)
- ૧૧૮ શ્રી કમલેશભાઈ જશુભાઈ રાહોડ (બોટાદ)
- ૧૧૯ શ્રી વિનુભાઈ વાડીલાલ રોજાશરા (બોટાદ)
- ૧૨૦ શ્રી નરેન્દ્રભાઈ દવે (બોટાદ)
- ૧૨૧ શ્રી મગનભાઈ સોમાભાઈ વસાવા (ભરૂચ)
- ૧૨૨ શ્રી મનહરભાઈ શામજીભાઈ ભોરી (ભાવનગર શહેર)
- ૧૨૩ શ્રી યોગેશભાઈ જલુભાઈ પારધી (દાહોદ)
- ૧૨૪ શ્રી નીતિનભાઈ સોમાભાઈ પટેલ (ગાંધીનગર શહેર)
- ૧૨૫ શ્રી નાજાભાઈ ધાંધર (ગાંધીનગર શહેર)

- ૧૨૬ શ્રી બાબુભાઈ કાળાભાઈ વાધેલા (ગીર સોમનાથ)
- ૧૨૭ શ્રી લક્ષ્મણસિંહ અલજીભાઈ સોઢા (કચ્છ)
- ૧૨૮ શ્રી અજીતભાઈ મંગળભાઈ ડાન્ની (ખેડા)
- ૧૨૯ શ્રી લક્ષ્મણભાઈ યાદવ (જુનાગઢ જિ)
- ૧૩૦ શ્રી કશ્યપભાઈ વૈષ્ણવ (જામનગર જિ)
- ૧૩૧ શ્રી મંજુલાબેન સનાભાઈ ખાંટ (મહીસાગર)
- ૧૩૨ શ્રી કલાવતીબેન ચૌહાણ (મહીસાગર)
- ૧૩૩ શ્રી માનસિંહ ભમાત (મહીસાગર)
- ૧૩૪ શ્રી મુકેશભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ (મહેસાણા)
- ૧૩૫ શ્રી કિરણભાઈ ભોગીલાલભાઈ વસાવા (નર્મદા)
- ૧૩૬ શ્રી રાજપાલસિંહ મહેન્દ્રસિંહ જાદવ (પંચમહાલ)
- ૧૩૭ શ્રી ગોપાલભાઈ ઘનશ્યામભાઈ પટેલ (પંચમહાલ)
- ૧૩૮ શ્રી નીતિનભાઈ જશુભાઈ શાહ (પંચમહાલ)
- ૧૩૯ શ્રી નિલેશભાઈ રામભાઈ મોરી (પોરંદર)
- ૧૪૦ શ્રી વિકમભાઈ વેજાભાઈ ઓડેદરા (પોરંદર)
- ૧૪૧ શ્રી વી. ડી. પટેલ (રાજકોટ જિ)
- ૧૪૨ શ્રી જીતુભાઈ શરીકાંત મહેતા (રાજકોટ શ)
- ૧૪૩ શ્રી ડૉ. જગહીશભાઈ પી. પટેલ (બલ્લર) (સુરત શ)
- ૧૪૪ શ્રી શંકરભાઈ ચેવલી (સુરત શ)
- ૧૪૫ શ્રી સુરેશભાઈ દેવયંદભાઈ શાહ (સુરત શ)
- ૧૪૬ શ્રી વિશાલભાઈ દેસાઈ (સુરત શ)
- ૧૪૭ શ્રી જયરાજકુવરબા સોલંકી (સુરત શ)
- ૧૪૮ શ્રી મોહનભાઈ ડી. કોકણી (તાપી)
- ૧૪૯ શ્રી અશોકભાઈ રામસીંગભાઈ પરમાર (વડોદરા જિ)
- ૧૫૦ શ્રી લાલજીભાઈ અભેસીંગ પઢીયાર (વડોદરા જિ)
- ૧૫૧ શ્રી ભીખુભાઈ જેસીંગભાઈ દેસાઈ (વડોદરા જિ)

પ્રદેશ વિશેષ આમંત્રિત સભ્યશ્રીઓ

- ૧ શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી (રાજકોટ શહેર)
- ૨ શ્રી નીતિનભાઈ પટેલ (મહેસાણા)
- ૩ શ્રી પરસોતમભાઈ રૂપાલા (અમરેલી)
- ૪ શ્રી ભુપેન્દ્રસિંહ મનુભા ચુદાસમા (અમદાવાદ જિ)
- ૫ શ્રી આર. સી. ફણ્ણ (જામનગર શહેર)
- ૬ શ્રી મંગુભાઈ છગનભાઈ પટેલ (નવસારી)
- ૭ શ્રીમતી ભારતીબેન શિયાળ (ભાવનગર જિ)
- ૮ શ્રી મનસુભાઈ માંડવીયા (ભાવનગર જિ)
- ૯ શ્રી રાજેન્દ્રસિંહ ઘનશ્યામસિંહ રાણા (ભાવનગર શહેર)
- ૧૦ શ્રી જીતુભાઈ વાધાણી (ભાવનગર શહેર)
- ૧૧ શ્રી કૌશિકભાઈ પટેલ (કણવતી)
- ૧૨ શ્રી જશવંતસિંહ ભાભોર (સાંસદ) (દાહોદ)
- ૧૩ શ્રી દિલીપભાઈ સંધાણી (અમરેલી)

- ૧૪ શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરી (બનાસકાંઠા)
- ૧૫ શ્રી ભરતસિંહ પરમાર (ભરુચ)
- ૧૬ શ્રી નરોતમભાઈ ત્રિકમભાઈ પટેલ (સુરત શહેર)
- ૧૭ શ્રી નારાયણભાઈ લલ્લુદાસ પટેલ (મહેસાણા)
- ૧૮ શ્રી ગણપતભાઈ વેસ્તાભાઈ વસાવા (સુરત જિ)
- ૧૯ શ્રી નરહરિભાઈ હીરાલાલ અમીન (કણવતી)
- ૨૦ શ્રી જ્યનારાયણભાઈ નર્મદાશંકર વ્યાસ (પાટણ)
- ૨૧ શ્રી સૌરભભાઈ પટેલ (બોટાદ)
- ૨૨ શ્રી દિલીપસિંહ વીરાજ ઠાકોર (પાટણ)
- ૨૩ શ્રી પ્રદિપસિંહ જેઝા (કણવતી)
- ૨૪ શ્રી મનસુખભાઈ ડી. વસાવા (નર્મદા)
- ૨૫ શ્રી જયસિંહ ચૌહાણ (સાબરકાંઠા)
- ૨૬ શ્રી બાબુભાઈ ભીમભાઈ બોખીરીયા (પોરંદર)
- ૨૭ શ્રી કે. સી. પટેલ (પાટણ)
- ૨૮ શ્રીમતી રમીલાબેન બારા (સાંસદ) (સાબરકાંઠા)
- ૨૯ ડૉ. કિરીટભાઈ પ્રેમજીભાઈ સોલંકી (કણવતી)
- ૩૦ શ્રી હરીભાઈ ચૌધરી (બનાસકાંઠા)
- ૩૧ શ્રી દનાજી નારાયણ ચિરંદાસ (કણવતી)
- ૩૨ શ્રી હરિનભાઈ રામચંદ્ર પાઠક (કણવતી)
- ૩૩ શ્રી ભરતભાઈ ચીમનલાલ બારોટ (કણવતી)
- ૩૪ ડૉ. વલ્લભભાઈ રામજીભાઈ કથીરીયા (રાજકોટ શહેર)
- ૩૫ શ્રી ફીરીભાઈ ધોટુભાઈ ચૌહાણ (સુરત શહેર)
- ૩૬ શ્રી રમણભાઈ પટેલ (જાની) (સુરત જિ)
- ૩૭ શ્રી સુનિલભાઈ ઓજા (ભાવનગર શહેર)
- ૩૮ શ્રી કાનાજી શંકરજી ઠાકોર (કણવતી)
- ૩૯ શ્રી નાનુભાઈ ભગવાનભાઈ વાનાણી (સુરત શહેર)
- ૪૦ શ્રી પ્રવિષયંદ્ર રૂધનાથજી નાયક (સુરત શહેર)
- ૪૧ ડૉ. કે. સી. પટેલ (વલસાડ)
- ૪૨ શ્રી ઈશ્વરભાઈ ઠાકોરભાઈ પટેલ (ભરુચ)
- ૪૩ શ્રી વિભાવરીબેન વિજયભાઈ દવે (ભાવનગર શહેર)
- ૪૪ શ્રીમતી ભાવનાબેન કર્દમભાઈ દવે (કણવતી)
- ૪૫ શ્રી પુઞ્જાજ સદાજી ઠાકોર (મહેસાણા)
- ૪૬ શ્રી એન. વી. પટેલ (વડોદરા શહેર)
- ૪૭ શ્રી પંકજભાઈ દેસાઈ (ખેડા)
- ૪૮ શ્રી માધુભાઈ સોમભાઈ ઠાકોર (કણવતી)
- ૪૯ શ્રી ભગવાનદાસ નારાણદાસ પંચાલ (ગાંધીનગર શહેર)
- ૫૦ શ્રી માનસિંહ કટ્યાણજી પટેલ (સુરત જિ)
- ૫૧ શ્રી પરેશભાઈ રાવલ (કણવતી)
- ૫૨ શ્રી પરમાનંદભાઈ ખર્બર (જામનગર શહેર)
- ૫૩ શ્રી શામળભાઈ મુગંદભાઈ પટેલ (અરવલ્લી)

સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રહમનો ઇતિહાસભોધ

નવી પેટીને આપવાની જવાબદારી આપણા સૌની છે

- ઉપરાષ્ટ્રપતિ શ્રી વેંકેયા નાયડુ

પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ૧૨ માર્ચે સાબરમતી આશ્રમથી શરૂ કરાવેલી દાંડીયાત્રાનું આજે હ એપ્રિલે દાંડી સ્થિત નેશનલ સોલ્ટ સત્યાગ્રહ મેમોરિયલ ખાતે ઉપરાષ્ટ્રપતિશ્રીએ સમાપન કરાયું હતું. દેશની આજાઈનાં ૭૫ વર્ષ નિમિત્તે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની પ્રેરણાથી આરંભાપેલા ‘આજાઈના અમૃત મહોત્સવ’ અંતર્ગત અમદાવાદના સાબરમતી આશ્રમથી નીકળેલી દાંડીયાત્રાના સમાપન સમારોહ વેળાએ ઉપરાષ્ટ્રપતિ શ્રી વેંકેયા નાયડુએ જણાયું હતું કે, સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રહમાં દેશના અનેક વીર સપૂતોએ આપેલા બલિદાનની ગાથાઓ નવી પેઢી સુધી પહોંચાડવાની જવાબદારી આપણા સૌની છે. સાબરમતી આશ્રમ ખાતેથી શરૂ થયેલી દાંડીયાત્રા માત્ર પદ્યાત્રા નહોતી. પણ, એ વખતે અંગ્રેજોની ગુલામીમાંથી મુક્ત થવા માટે નવી જનયેતના જગ્યાત કરવા માટેનું અભિયાન હતું.

ઉપરાષ્ટ્રપતિશ્રીએ ઉમેર્યુ કે, દાંડીયાત્રામાં સમગ્ર ભારતભરમાંથી નાગરિકો તે વખતે જોડાયા હતા. આ ઉપરાંત, દેશના વિવિધ પ્રાંતમાં પણ નમકના કાયદાના સવિનય ભંગના કાર્યક્રમો યોજાયા હતા. તેમાં કસ્તૂરબા, સરોજિની નાયડુ, રમાદેવી, સરસ્વતી દેવી જેવી વીરાંગનાઓ પણ જોડાઈ હતી. રાષ્ટ્રભાવ અને સ્વતંત્રતાનો જીવાળ જગ્યો હતો. અંગ્રેજો પાસેથી સ્વાધીનતા મેળવવા માટે નાગરિકોને આ દાંડીયાત્રાએ નવી દિશા આપી હતી. મહાત્મા ગાંધીજી પોતાની આ યાત્રા દરમિયાન વચ્ચે આવતાં ગામોમાં થતી સભાઓમાં નાગરિકોને સ્વાધીનતા, સ્વચ્છતા, અસ્ફૂશ્યતા નિવારણ અને સ્વદેશીની હિમાયતનો સંદેશ આપતા હતા.

મહાત્મા ગાંધીએ લોર્ડ ઈરવીનને લખેલા પત્રનું ઉપરાષ્ટ્રપતિશ્રીએ ઉમેર્યુ કે, તેમણે પત્રમાં લોર્ડ ઈરવીનને મિત્રનું સંભોધન કર્યું હતું. આ વાત રાજનીતિમાં આજે પણ એટલી જ પ્રસ્તુત છે. અત્યારે રાજકારણમાં એ વાત ખાસ યાદ રાખવા જેવી છે કે રાજનેતાઓ વચ્ચે મતમતાંતર હોઈ શકે પણ તે ભારતીય છે જેથી રાજનેતાઓમાં દુશ્મનાવટ ના હોવી જોઈએ. લોકતંત્રમાં ભાખા અને શબ્દોની પસંદગી પણ ગરિમામય હોવી જોઈએ. આ જ લોકશાહીનાં સાચાં મૂલ્યો છે.

શ્રી વેંકેયા નાયડુએ એમ પણ કહ્યું કે, ગાંધીજીના સપનાના ભારતમાં માત્ર આજાઈ જ નહોતી. તેઓ એવું સ્પષ્ટ માનતા હતા કે, જ્યાં સુધી ગરીબોનો સર્વર્ગી વિકાસ ના થાય ત્યાં સુધી સ્વતંત્રતા અપૂર્ણ છે. જેવા લાભો શ્રીમંતોને મળે છે, એવા લાભો ગરીબોને ના મળે ત્યાં સુધી આજાઈ અધૂરી છે. આ ખાઈ દૂર કરવા માટે આત્મનિર્ભર બનવું પણ જરૂરી છે. આજે દેશ અને રાજ્યની સરકારો ગરીબોના કલ્યાણ માટે સારું કામ કરી રહી છે, તે આંનદની વાત છે. આજાઈ બાદ ભારતે વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ઉત્તમ વિકાસ કર્યો છે. ગરીબોનું કલ્યાણ, માર્ગો, વીજળી, સંચાર વ્યવસ્થા, આરોગ્ય, શિક્ષણ, માધ્યોગિક બાબતોમાં ભારતે પ્રગતિ કરી છે. તેના માટે આપણે સૌ ગૌરવ લઈ શકીએ છીએ. બેદૂતો પણ સાચા કોરોના ફંટલાઈન વોરિયર્સ છે, બેદૂતોના કલ્યાણ સંદર્ભે આજે નકારાત્મક પ્રચાર ચાલે છે. કોરોનાકાળમાં આ બેદૂતોએ વિકમજનક ખેતરઉત્પાદન કર્યું છે. આપણા દેશના વૈજ્ઞાનિકોએ બનાવેલી કોરોના વિરોધી રસી વિશ્વના બાવન દેશોને આપીને આપણે વસુધૈવ કુટુંબકુમ્ભની ભાવનાનો પરિયય આપ્યો છે.

ઉપરાષ્ટ્રપતિશ્રીએ જણાયું કે, આજાઈનો અમૃત મહોત્સવ દેશને સ્વાધીનતા અપાવનારા સપૂતો પ્રત્યે કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરવાનો અવસર છે. આ જનાંદોલન બની ગયું છે. ઈતિહાસ આપણાને જે શીખવે છે, તે આપણી નવી પેઢીને શીખવવાની જવાબદારી આપણી છે. આ જ પેઢી ભારતનું ભવિષ્ય છે.

**કાળજી કેરા કટકાને વિધર્માની ચુંગાલમાંથી બચાવી ધર્મતરણ દ્વારા
થતા રાષ્ટ્રાંતરણને અટકાવવાનો નક્કર પ્રયાસ**

**પહેલાં ગાયને કસાઈઓના હાથમાં જતી અટકાવવા
ગોહત્યા નાભૂદી માટે વિશેષ કાયદો લાવ્યા અને હવે
દીકરીઓને જેહાદીઓના હાથમાં જતી અટકાવવા કાયદો લાવ્યા**

**દીકરીઓ સામે છળકપટથી ધર્મનિર કરાવી લગ્ન કરાવનાર તત્વોને ભાજપ સરકાર
કયારેય ભક્ષસે નહીં, લવ જેહાદ એ આપણો પોલિટિકલ એજન્ડા નહીં પણ
વ્યથાને વ્યવસ્થામાં પરિવર્તિત કરી કડકાઈથી પગલાં લેવાનો દટ નિઘરિ**

ગુજરાતમાં હિંદુ સહિત તમામ ધર્મની બહેન-દીકરીઓને સુરક્ષિત કરવા મક્કમ નિર્ધર સાથે અમે આગળ વધી રહ્યા છીએ. દીકરીઓ સાથે દુર્બ્યવહાર કરનારાં જેહાદી તત્વોને નાથવા માટે અમે લવ જેહાદના કાયદારૂપી શસ્ત્ર રાજકીય દઢ ઈચ્છાશક્તિના પરિણામે ઉગામ્યું છે. આ અમારો પોલિટિકલ એજન્ડા નહીં પણ દુર્બ્યવહાર પ્રત્યે અમારી વ્યથા છે. તેને વ્યવસ્થામાં પરિવર્તિત કરી બહેન-દીકરીઓ સાથે વિશ્વાસધાત કરી રસ્તે રજતી મૂકી દેતાં તત્વો સામે કડકાઈથી પગલાં લેવાના દઢ નિર્ધર સાથે આ કાયદો લઈને આવવાનું મને સદ્ભાગ્ય મળ્યું એ બદલ ગર્વ સાથે હું ફૂતશતાની લાગણી અનુભવું છું.

દેશના વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી અને કેન્દ્રીય ગૃહ મંત્રીશ્રી અમિતભાઈ શાહના દસ્તિવંત નેતૃત્વ અને માર્ગદર્શન હેઠળ રાજ્યના

સંવેદનશીલ-નિર્ણાયક મુખ્યમંત્રીશ્રી રાજકીય દઢ ઈચ્છાશક્તિથી આ કાયદો અમે માત્ર ને માત્ર બહેન-દીકરીઓને વધુ સુરક્ષિત કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે લાવ્યા છીએ. તેમણે ઉમેર્યું કે, ધર્મતરણ એ આગામી સમયનું રાષ્ટ્રાંતરણ છે, માટે તેને અંકુશમાં લેવું અત્યંત અનિવાર્ય છે. આજે કેટલાક ધાર્મિક ગુરુઓ અને આકાશોના ઇશારે આતંકવાદી ગતિવિધિઓને વેગ આપવા ધર્મતરણના નામે જેહાદી તત્વોનું વૈશ્વિક ખૂઝુંત્ર ચાલી રહ્યું છે. તેને અમે ક્યારેય સાંખ્ય લઈશું નહીં.

સમાજમાં દીકરી ભાલનો દરિયો છે. આ વહાલના દરિયાને વધુ સુરક્ષિત કરવીએ અમારી નૈતિક ફરજ છે. પહેલાં ગાયને કસાઈઓના હાથમાં જતી અટકાવવા અમે ગોહત્યા નાભૂદી માટે વિશેષ કાયદો લાવ્યા અને હવે દીકરીઓને જેહાદીઓના હાથમાં જતી અટકાવવા આ લવ જેહાદ સંદર્ભનો

કાયદો લાવ્યા છીએ. હિંદુ ધર્મમાં દીકરી અને ગાય બમેને પવિત્ર નજરે જોવામાં આવે છે. તે બમેનું રક્ષણ કરવું અમારી રાજકીય ઈચ્છાશક્તિ જ નહીં પરંતુ દઢ સંકલ્પ છે અને એટલે જ અમારી ભારતીય જનતા પાર્ટીની સરકારે અગાઉ ગાયોને બચાવવા કાયદો કડક બનાવ્યો અને બહેન દીકરીઓને બચાવવા કાયદો કડક બનાવ્યો. રાજ્યમાં ગરીબ પરિવારની દીકરીઓને ભોળવીને લગ્ન બાદ ધર્મતરણ કરાવીને વિશ્વાસધાત કરવાનો હીન પ્રયાસ કરનારા વિધર્મ તત્વો હવે ચેતી જાય, આ નવા કાયદાની ચુંગાલમાંથી તમે ક્યારેય છટકી શકશો નહીં.

દેશના વિવિધ રાજ્યો તેમજ અન્ય દેશોના આ સંદર્ભના કાયદાનો સંપૂર્ણપણે અભ્યાસ કર્યા બાદ અમે આ કાયદો લાવ્યા છીએ. હિંદુ ધર્મ માત્ર ધર્મ જ નથી સંસ્કૃતિ છે, જેમાં બહેન

દીકરીઓનું ખૂબ જ નરમાશથી જતન કરવામાં આવે છે. આ સાંસ્કૃતિક ધરોહર ઉપર પ્રધાર કરવા કેટલાંક વિધર્માં તત્ત્વોએ લવ જેહાદ નામનો નવો રસ્તો શોધી કાઢ્યો છે, પરંતુ અમારા ધર્મ અને સંસ્કૃતિનું જતન કરવું અમારી નેતિક ફરજ અને જવાબદારી છે. આજે કરેલું ધર્માતરણ આવતી કાલનું રાષ્ટ્રાંતરણ છે. બંધારણમાં ધર્મપ્રચાર કરવા છૂટ મળેલી છે પરંતુ ધર્મપ્રચારના નામે ધર્માતરણ કરવા માટેની છૂટ બંધારણે બિલકુલ આપેલી નથી. પ્રેમના આધારે કેલા લગ્નનો આપણાને વાંધો ન હોઈ શકે, પરંતુ ધર્માતરણને આધારે દેશને ખોખલો કરવાની માનસિકતાના આધાર ઉપર બહેન દીકરીનું વિધર્માઓ દ્વારા શોષણ કરીને રસ્તે રજણતી કરી દેવાની વૃત્તિ સામે અમને વાંધો છે. જે અમારી સરકાર હરગિજ થવા દેશે નહીં.

ડૉ. આંબેડકરના અધ્યક્ષસ્થાને મળેલ સભાની ચર્ચામાં ધાર્મિક સ્વાતંત્ર્ય મૂળભૂત અધિકાર છે પણ તેને ધર્મપ્રચારનો મૂળભૂત અધિકાર ન ગણવો જોઈએ તેવું મંત્રય વ્યક્ત કર્યું હતું. આ ચર્ચા દરમયાન શ્રી લોકનાથ મિશ્રા જે કહેવા માંગતા હતા તેનો સાર એ છે કે “ધર્મ-સ્વાતંત્ર્યના નામે ધર્મનો પ્રચાર કરીને ધર્માતરણ કરાવવાની પ્રક્રિયાને દેશનું બંધારણ અનુમતિ આપતું નથી.” ધર્મપરિવર્તનની ચિંતા આજ-કાલની નથી. ૧૯૪૮માં આજાદ ભારતના સંસદગૃહે આ અંગે ચર્ચા કરી ચિંતા વ્યક્ત કરેલી છે અને તે અંતે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે બંધારણે બક્ષેલા ધર્મ-સ્વાતંત્ર્યના અધિકારોનું હનન એ આપણા સહુ માટે ચિંતાનો વિષય હોવો જોઈએ. સંસદગૃહે ૧૯૪૮ પછી ૧૯૬૦માં અને ગુજરાત વિધાનસભાએ ૧૯૬૮, ૧૯૭૨, ૧૯૮૦, ૧૯૯૮ અને ૨૦૦૩માં આ મુદ્દે બિનસરકારી વિધેયકોના

માધ્યમથી કે સરકારી બિલના માધ્યમથી ધર્મ સ્વાતંત્ર્ય રક્ષણ માટે સદા ચિંતા સેવી છે.

છેલ્લા કેટલાક સમયથી સમાજ-વ્યવસ્થાના સુવ્યવસ્થિત માળખામાં છેડશાડ કરી અવ્યવસ્થા ઊભી કરવાના બદદીરાદાથી અમુક કહૂર ધાર્મિક તત્ત્વો દ્વારા નિર્દોષ યુવતીઓને યેનકેન પ્રકારે લાલચ આપી, ઝોસલાવીને લગ્ન માટે તૈયાર કરી ધર્માતરણ કરાવવામાં આવી રહ્યું હોવાના કિસ્સાઓ પ્રકાશમાં આવ્યા છે. આવા પ્રસંગોમાં લગ્ન કરવા પાછળનું મુખ્ય કારણ યુવતીઓનું ધર્મપરિવર્તન કરાવવાનું હોવાનું સ્પષ્ટપણે ફલિત થયું છે. સગીર વયની કિશોરીઓ/યુવતીઓ વિભિન્ન પ્રકારનાં પ્રલોભન, લાલચ અને છેતરપિંડીનો ભોગ બની શરૂઆતમાં તો આકર્ષણવશ ધર્મ બદલવા માટે તૈયાર થઈ જાય છે. પરંતુ, બાદમાં વાસ્તવિકતા સપાઈ પર આવતાં અપાર પસ્તાવાનો ભોગ બને છે. યુવકો દ્વારા એક ધર્મના હોવા છતાં અન્ય ધર્મનાં ચિહ્નો ધારણ કરી યુવતીઓને માયાજ્ઞણમાં ફસાવી ભ્રમિત કરવામાં આવે છે. આવા કિસ્સાઓમાં યુવતીઓને વિધર્માં યુવાનો પ્રત્યે સંપૂર્ણપણે આકર્ષણમાં આવી જાય તાં સુધી અજ્ઞાણ હોય છે અને પોતાના જ ધર્મના યુવક સાથે લગ્ન કરી રહી છે તેવી ભ્રામક માન્યતામાં રહે છે, પરંતુ, વાસ્તવિકતા સામે આવે તાં સુધી ખૂબ જ વિલંબ થઈ ગયો હોય છે અને અન્ય ધર્મમાં લગ્ન કરવામાં આવ્યા હોવાના કારણે સામાજિક રૂઢિઓના કારણે આવી કિશોરીઓ/યુવતીઓના પરત ફરવાના તમામ દરવાજા બંધ થઈ જવાના કારણે તેમની પાસે માત્ર શારીરિક, માનસિક, સામાજિક ગ્રાસ સહન કર્યા સિવાય અન્ય કોઈ વિકલ્પ ઉપલબ્ધ રહેતો નથી. ઘણા કિસ્સાઓમાં કિશોરીઓ

/ યુવતીઓને પોતાનાં માતાપિતા મદદરૂપ થવા તત્પર હોવા છતાં પણ કાયદાકીય રીતે મદદરૂપ ન થઈ શકતાં હોવાથી આવી કિશોરીઓ / યુવતીઓ દ્વારા આત્મહત્વા પણ કરવામાં આવે છે. આ સમગ્ર વિષયક સમાજની રૂઢિઓ સામે મોટા ખતરારૂપ છે.

તા. ૨૬ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૦ના રોજ ફરીદાબાદમાં ૨૧ વર્ષની એક દીકરીએ લગ્નનો તેમજ બણજબરીથી ધર્મપરિવર્તનનો ઈનકાર કરતાં કોલેજ બહાર જ બે વિધર્માં યુવાનો દ્વારા જાહેરમાં બંદૂકની અણીએ મારી નાખવામાં આવી હતી. આવી ઘટનાઓ ચોક્કસ સમાજની માનસિકતા દર્શાવે છે. તે ઉપરાંત હિંદુ-મુસ્લિમની વાતોને સાંગ્રદાયિક ગણાવતી ઉત્તાર પ્રદેશના મહારાજાંજની એક યુવતીએ પરિવાર અને સમાજની ઉપરવટ જઈ આસિફ નામના મુસ્લિમ યુવક સાથે નિકાલ પદ્ધી ઈસ્લામ કબૂલી આયશા બની ગઈ. નિકાલ બાદ આસિફ યુવતીને છોડી સાઉદી અરબ ભાગી ગયો. આસિફના પરિવારજનોએ યુવતીને એ હદે પરેશાન કરી કે ૧૩ મી ઓક્ટોબર, ૨૦૨૦ના રોજ તેણે આત્મદાહ કરી લીધો. એક હિંદુ યુવતી લવ જેહાદની આગમાં હોમાઈ ગઈ. તે ઉપરાંત કાનપુરના આસિફ શાહ નામના વિધર્માં યુવકે એક હિંદુ યુવતીને પ્રેમજ્ઞણમાં ફસાવી તેનું બ્રેઇન વોશ કરી બણજબરીથી ઈસ્લામ કબૂલાયો. માત્ર ૪ દિવસ બાદ આ યુવતી તેના હિંદુ પરિવારજનોને રસ્તે રજણતી મળી. ઉત્તરપ્રેદ્શ બજરિયા પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારની ઘટનામાં એક મંદિરની બહાર ફૂલની દુકાનમાં કૂલ વેચતી હિંદુ યુવતીને લકી ખાન નામના યુવાને પ્રેમજ્ઞણમાં ફસાવી, આપ્તિજનક ઝોટા પારી બણજબરીથી ઈસ્લામ કબૂલ કરવાની ફરજ પાડી.

આવા તો અનેક કિસ્સાઓ ધ્યાને આવેલા છે.

આ જ પ્રમાણેના ગુજરાત રાજ્યના લવ જેહાદની કેટેગરીમાં આવી શકે તેવા કેટલાક કેસોની તેમ જ એવા કેસો કે જે આઈ.પી.સી. અને 'પોક્સો'ના કાયદા હેઠળ ગુના નોંધાયા ન હોત તો તે ધર્મતરણ તરફ ચોક્કસપણે દોરી ગયા હોત, તેવા કેસોની વિગતો આપતાં મંત્રીશ્રીએ ઉમેયું કે, રાજ્યનો એક બહુ જ ચર્ચિત કિસ્સો જેમાં નિર્યાદમાં માત્ર વીસ વર્ષની મેદિકલ લાઈનનો અભ્યાસ કરતી પાટીદાર સમાજની દીકરી સાથે ૪૪ વર્ષના વિધમી બુટલેગરે હિંદુ દીકરીની યુક્તિ-મયુક્તિથી સહી મેળવી બ્લેકમેઇલ કરી પોતાની સાથે લઈ જઈ રાજ્યસ્થાનના માલવી નામના ગામમાં નિકાહનું પ્રમાણપત્ર બનાવી દીકરીને બ્લેકમેઇલ કરેલ. એક સામાજિક સંગઠનની મદદથી નિકાહ સર્ટિફિકેટને ગુજરાત ધર્મ સ્વતંત્રતા અધિનિયમ હેઠળ ચેલેન્ઝ કરી સાબિત કર્યું કે આ સર્ટિફિકેટ બોગસ છે અને ત્યારબાદ દીકરીનું કાઉન્સેલીંગ કરી દિહ્મત આપી તે દીકરીને પરત લાવ્યા જે ગુજરાતનો પહેલો કિસ્સો છે કે નિકાહ બોગસ સાબિત થયા. આ જ પ્રકારના પાલનપુર સિટી પૂર્વ પોલીસ સ્ટેશનના એક બીજા કેસમાં આરોપી નિશારખાન ઘાસુરા નામનો આરોપી ૧૭ વર્ષ ૧ માસની સગીર દીકરીને ફોસલાવી ઘરેથી ભગાડી ગયો અને રાજ્યસ્થાન જઈ ખોટા દસ્તાવેજો બનાવી લગ્ન-નોંધણી કરાવી લીધેલી. અન્ય એક બહુચર્ચિત કિસ્સામાં જેડા કોર્ટના રજિસ્ટ્રાર તન્વીર મલેકે પોતે અપરિણીત છે, હિંદુ છે તેમ ખોટું જણાવી પરિયય કેળવ્યો અને ક્ષત્રિય સમાજની પરિણીતાને તેના પતિ સાથે સમસ્યા થતાં હુંફ આપવાના બહાને તેની જેડે વધુ નજીકના સંબંધો કેળવી

ખોટો ઉપયોગ કરતાં તે ભાંડો ફૂટી ગયેલ. વખ્તાપુર પોલીસ સ્ટેશનના અન્ય એક બહુચર્ચિત કેસમાં એક ૨૯ વર્ષની હિંદુ યુવતીએ એક વિધમી પુરુષ સાથે પ્રેમલગ્ન કરેલાં અને દોઢ વર્ષના લગ્નજીવન બાદ તેને એક સાત માસનો બાળક હોવા છતાં તેના ઘરેથી ધર્મપરિવર્તન બાબતે વારંવાર ઝડપો કરી કાઢી મૂકેલ હતી, જેની પોલીસ ફરિયાદ વખ્તાપુર પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધવામાં આવેલ હતી. તે જ રીતે, વખ્તાપુર પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધાયેલ અન્ય એક ફરિયાદ અનુસાર એક હિંદુ યુવતીએ આરોપી હનીફખાન બરબતખાન સાથે નિકાહ પદેલ અને તા. ૧૯/૦૨/૨૦૨૦ના રોજ સાંચોર જાતે નિકાહનામાને નોટરાઈઝ કરાવી, મુસ્લિમ ધર્મમાં પરિવર્તન કર્યા છે. આવા અનેક કિસ્સાઓને આધારે જ આ કડક કાયદો લાવીને જેહાદીઓની સાન ઠેકાણે લાવવાની ફરજ પડી છે. ઉપરાંત, રાજ્યમાં કેટલીક એવી પણ ઘટનાઓ બનેલી છે જે હિંદુ દીકરીઓ / યુવતીઓના ગુમ થવા/ભગાડી જવા/અપહરણ થવા અંગે દાખલ થયેલ ઘટનાઓ છે. પરંતુ આ ઘટનાઓ પાછળનો છૂપો ઈરાદો છણકપટ્ઠી યુવતી કે દીકરીઓને ફિસાવી, લાલચ આપી, અંતે તેની સાથે નિકાહ પઢી તેને ઈસ્લામ ધર્મ કબૂલાવીને તેનું ધર્મતરણ કરવા તરફ દોરી જાય. આ એક એવી પ્રક્રિયા છે જેમાં સંબંધિત ધર્મગુરુઓ પણ આંખ મીચામણાં કરે છે. નિકાહ પઢતી વખતે ઈસ્લામના નિયમો પ્રમાણે યુવતીને પૂછુણવામાં આવે છે કે 'નિકાહ કબૂલ હૈ?' પરંતુ છોકરી બોલે કે ન બોલે, તેના નિકાહ કરાવી દે છે. છણકપટ્ઠી કે ફોસલાવીને હિંદુ યુવતીને ધર્મતરણ તરફ દોરી જતી આવી ઘટનાઓ તરફ મૌલવી ભલે આંખ-મીચામણાં કરે, પણ અમારી આ સરકાર આ બધું આંખ ●

બંધ કરીને જોઈ રહેવા માંગતી નથી. આવા કેસો સત્વરે અટકાવવા જરૂરી છે નહિ તો એ સમય દૂર નથી કે આજનું ધર્મતરણ એ આવતી કાલનું રાષ્ટ્રાંતર બની જાય.

લવ જેહાદને પોષ્યુલર ફંડ ઓફ ઇન્ડિયા, સ્ટુડન્ટ ઈસ્લામિક મૂવમેન્ટ ઓફ ઇન્ડિયા અને ઈન્ટર-સર્વિસિસ ઈટેલિજન્સ (પાકિસ્તાનની ગુમચર સંસ્થા) જેવી સંસ્થાઓ ફીંગ કરતા હોવાના સમાચારો પણ મળી રહ્યા છે. પોષ્યુલર ફંડ ઓફ ઇન્ડિયાના સદસ્ય અને તેના મુખ્યપત્ર 'ગાલ્ક પેઝીસ'ના પ્રબંધ સંપાદક અહેમદ શરીફ આ બાબતનો સ્વીકાર કર્યો છે અને આરબ દેશોમાંથી હવાલા મારફત ભારતમાં ફીંગ પહોંચતું હોવાનું જણાવેલ છે. ભારતમાં ઈસ્લામિક સ્ટેટની સ્થાપનાના છૂપા ઐજન્ડા પર કામ કરતી સંસ્થાનું આ લક્ષ છે. જે રકમાંથી આરોપીઓ માટે વકીલોની ફી ચૂકવાય છે. હાલ દેશમાં કેટલાંક સંગઠનો લવ જેહાદના મચાર પ્રસારમાં તનમન અને ધનથી લાગેલા છે, જેઓ કુમળી વયની હિંદુ, ઈસાઈ દીકરીઓનું બેઈન વોશ કરવાથી માંડી ઘરથી ભગાડી જવાની તેમના રહેવાની અને નિકાહ કરાવવાની ગોઠવણ કરે છે. ભારતીય જનતા પાર્ટીની અમારી સરકાર બહેનો/દીકરીઓની આવી અવદશાથી ઘણી જ ચિંતિત છે. બની રહેલી આવી ઘટનાઓ માત્ર ને માત્ર ધર્મતરણ જ નહિ પરંતુ તે પાછળ સામાજિક અસમતુલા સર્જવાનો અને કદાચ છેવટે કોમી દાવાનળ તરફ લઈ જાય તેવી ઘટનાઓને આકાર આપવાનો લવ જેહાદનો આ હીડન ઐજન્ડા છે. અને તેથી જ શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની આગેવાની હેઠળની ભારતીય જનતા પાર્ટીની આ સરકારે લવ જેહાદ અંગેનો આ કાયદો લાવવાનો નિર્ધાર કર્યો છે.

આપણી સરકારના આગાવા સમાચાર

છેલ્લાં ગ્રાણ વર્ષથી જળસંયય અભિયાનમાં ૪૨ હજાર લાખ ઘનકૂટ જેટલી જળસંગ્રહ ક્ષમતામાં વધારો થયો છે. આ વર્ષે સમગ્ર રાજ્યમાં ૧૮,૫૮૮ જેટલાં કામો જનભાગીદારીથી હાથ ધરી ૨૦ હજાર લાખ ઘનકૂટ વધારાની જળસંગ્રહ ક્ષમતા ઊભી કરવા રાજ્ય સરકાર પ્રતિબદ્ધ

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જળસમૃદ્ધ ગુજરાતની નેમ સાથે સુજલામ્બ-સુફ્લામ્બ જળ અભિયાનના ચોથા ચરણનો પાઠણના વડાવલીથી આરંભ કરાવતાં આ અભિયાનમાં જન-જનને જોડીને જળ અભિયાન જન અભિયાન બનાવવાનું પ્રેરક આખ્રાવાન કર્યું છે. આ સંદર્ભમાં મુખ્યમંત્રીશ્રીએ સ્પષ્ટપણે જળાચ્છુટ કે, આ રાજ્યવ્યાપી અભિયાન બે મહિના રાજ્યમાં ગામ-જિલ્લા-તાલુક સ્તર સુધી ચાલવાનું છે ત્યારે હેરેક નાગરિક, યુવાનો સૌ કોઈ અઠવાડિયામાં બે દિવસ શ્રમયજ્ઞથી અભિયાનમાં જોડાય.

તેમણે સાધન અને શ્રમના ઉપયોગથી જળસ્તોના નવસર્જન દ્વારા ભૂગર્ભ જળસ્તર ઊંચા લાવી ખેતીવાડી, પશુપંખી અને માનવ વસ્તીને પૂરતું પાણી પૂરું પાડી વાસ્તવમાં હરિયાળી કાંતિ સાકાર કરવાની નેમ વ્યક્ત કરી હતી.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ ચોમાસા પૂર્વે આ અભિયાનમાં

સુજલામ્બ સુફ્લામ્બ જળ અભિયાન હરિયાળી કાંતિનું સંવાહક બનશે - મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી

પાડેલો પરિશ્રમનો પરસેવો ચોમાસા પછી જળસમૃદ્ધથી વિકાસના પારસમણિ રૂપે ઊગી નીકળશે તેવો વિશ્વાસ દર્શાવ્યો હતો.

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ઉમેર્યું હતું કે, રાજ્યના દરેક બેડૂતના કલ્યાણ માટે ચ્યાનિટ રાજ્ય સરકારે છેવાડાના બેડૂતની સુખાકારી માટેનું આયોજન કર્યું છે. છેલ્લાં ગ્રાણ વર્ષથી જળસંયય અભિયાનમાં ૪૨ હજાર લાખ ઘનકૂટ જેટલી જળસંગ્રહ ક્ષમતામાં વધારો થયો છે.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ આ વર્ષે સુજલામ્બ સુફ્લામ્બ અભિયાનના ચોથા ચરણમાં સમગ્ર રાજ્યમાં ૧૮,૫૮૮ જેટલાં કામો જનભાગીદારીથી હાથ ધરી ૨૦ હજાર લાખ ઘનકૂટ વધારાની જળસંગ્રહ ક્ષમતા ઊભી કરવા રાજ્ય સરકાર પ્રતિબદ્ધ છે તેની વિશાદ ભૂમિકા આપી હતી. સુજલામ્બ સુફ્લામ્બ જળ અભિયાન અંતર્ગત તળાવો ઊડાં કરવા, હ્યાત ચેકડેમના ડિસિલ્ટીંગ અને રિપેરીંગ, હ્યાત જળાશ્યોનું ડિસિલ્ટીંગ, તળાવોના પાળા અને વેસ્ટ વિયરનું મજબૂતીકરણ, નહેરોની સાફ્સફાઈ, મરામત-જાળવણી તેમજ નદી, કાંસની સાફ્સફાઈ દ્વારા નદીઓ પુનઃજીવિત કરી રાજ્યમાં હરિયાળી કાંતિ લાવવાની દિશામાં સરકારના પ્રયત્નો હોવાનું મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કર્યું હતું. પાણી એ પારસમણિ છે અને પાણીના દરેક ટીપાનો સુવ્યવસ્થિત અને સુનિયોજિત ઉપયોગ

રસીકરણના આ મહાઅભિયાનમાં જોડાઈને લોકોને સજાગ કરવા લાગી જવા કાર્યકર્તાઓને આદ્વાન કરતા પ્રદેશ પ્રમુખ શ્રી સી આર પાટીલ

કોરોનાએ સમગ્ર દેશ અને હુનિયામાં હાહકાર મચાવ્યો છે. પરંતુ વડાપ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીની દૂરંદેશી અને ત્વરિત અસરકારક નિર્ણયોના કારણે મોટી જાનહાનિમાંથી આપણે બચી શક્યા છીએ. વિશ્વાના વિકસિત અને સમૃદ્ધ દેશોમાં મૃત્યુનો દર જોઈએ તો પ્રુણ જવાય તેવું છે. દેશમાં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી તથા ગુજરાતમાં મુખ્યમંત્રી વિજય રૂપાણી તથા નાયબ મુખ્યમંત્રી નીતિનભાઈ પટેલની કોરોનાને ડામવાની કાર્યપદ્ધતિના કારણે કોરોનાને નિયંત્રિત કરી શક્યા છીએ એ એક ખૂબ મોટી બાબત છે. મૃત્યુનો ડર હોવા છતાં ભાજપ કાર્યકરો કામે લાગ્યા છે. ભાજપના સંગઠન અને કાર્યકર્તા એક સાથે સતત પ્રયત્નશીલ રહી શરૂઆતના સમયમાં દેશ અને રાજ્યના તમામ નાગરિકોની પડાએ ઉભા રહી ફૂડ પેકેટની વ્યવસ્થા કરવાથી મંડિને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવાના હોય કે, દવાની સગવડ કરવાની હોય કે પછી પરમાંતિયોને પોતાના વતન પહોંચાડવાની કામગીરી હોય સતત લોકો વચ્ચે રહીને લોકોની સેવા કરી છે. મૃત્યુનો ડર હોવા છતાં પણ ભાજપના કાર્યકર્તાઓએ જે સેવાકીય ધૂષી ધ્યાવાવી છે તે અભિનંદનને પાત્ર છે.

તેમણે રાજ્ય સરકાર દ્વારા અને ભાજપના સંગઠન અને કાર્યકર્તાઓ દ્વારા કોરોના મહારસીકરણ અભિયાન અંતર્ગત કરેલી કામગીરીની વિગતો આપતાં જણાવ્યું કે, ગુજરાતમાં રસીકરણ માટે ૪૫૦૦ જેટલાં સેન્ટર શરૂ કરવામાં આવ્યાં છે, જેમાં ૨૫૨ જેટલાં હેલ્પટેસ્ટ કાર્યરત છે. અને ૧,૮૬,૬૭૭ ભાજપના કાર્યકર્તાઓ સેવામાં છે. ભાજપની પેજ કમિટી અને પેજ પ્રમુખો માત્ર રાજકીય વ્યવસ્થા કે ચુંટણીલક્ષી કાર્યો માટે ૪ નહીં પરંતુ સામાજિક વ્યવસ્થામાં ઉપયોગી કાર્યો કરી સમાજજીવન સાથે ઉભા છે.

શ્રી પાટીલે વધુમાં કહ્યું કે, ત૩૧ માર્ચ સુધીમાં ગુજરાતમાં ૫૦,૨૪,૪૧૨ નાગરિકોને કોરોના રસીનો પહેલો ડોઝ આપવામાં આવ્યો છે. ૬,૭૫,૭૨૨ નાગરિકોને રસીનો બીજો ડોઝ પણ આપવામાં આવ્યો છે. આમ ત૩૧ માર્ચ સુધીમાં ૫૦૦૦૧૭૪ રસીના કુલ ડોઝ આપવામાં આવ્યા છે. રસીકરણના આ મહાઅભિયાનમાં જોડાઈને લોકોના ડરને દૂર કરીને લોકોને સજાગ કરવા લાગી જવા કાર્યકર્તાઓને આદ્વાન કર્યું છે.

કરવા રીચાર્જ, રીયુઝ અને રીઝ્યુસની નીતિ સાથે રાજ્યને પાણીદાર બનાવવાના અનેકવિધ પ્રયાસો સરકાર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યા હોવાનું મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કહ્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ સહસ્રલીંગ તળાવ, રાણકીવાવ જેવા પુરાતન જણસંચય ચોતની વિરાસત જેમ જ વર્તમાન સમયમાં નદી, તળાવો, ચેકડેમ વગેરેની સાફ-સફાઈ, ડિસિલ્વિંગના કામોથી ઉમંગ ઉત્સાહથી આગળ ધ્યાવી ચોમાસાના આગમનના સ્વાગત માટે આ જણ અભિયાનમાં સૌ જોડાય તેવી અપીલ પણ આ તકે કરી હતી.

સમગ્ર રાજ્યમાં સુજલામૂર્તિ સુફલામૂર્તિ જળ અભિયાનના ચોથા ચરણ દરમ્યાન લોકભાગીદારીથી સૈચિદ્ધિક સંસ્થાઓ, ઉદ્યોગગૃહો, શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ તેમજ રાજ્ય સરકારનાં જાહેર સાહસો વગેરેના સહ્યોગથી કુલ રૂ. ૪૮,૫૬૪ લાખના ખર્ચે ૧૮,૫૮૨ જણસંચય કામો હાથ ધરવાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. આએ કામોને પરિણામે અંદાજે ૨૦ હજાર લાખ ઘનકૂટ જથ્થાની જણસંગ્રહ ક્ષમતામાં વધારો થશે.

સુજલામૂર્તિ સુફલામૂર્તિ જળ અભિયાનના આ વર્ષનાં જે ૧૮૫૮૨ કામોનું આયોજન જણસંપત્તિ વિભાગે

હાથ ધર્યું છે તેમાં લોકભાગીદારીથી દુર્લભ તળાવો, ચેકડેમ, જળશયો, ઊંડા ઉતારવા ડિસિલ્વિંગ કરવાની કામગીરી કરાશે. આ હેતુસર ૬૦ ટકા ખર્ચ રાજ્ય સરકાર અને ૪૦ ટકા સૈચિદ્ધિક સંસ્થા કે દાતાઓ ઉપાડશે.

એટલું જ નહિ, મનરેગા યોજના અંતર્ગત ૬૬૮૧ તળાવો અને ચેકડેમ ઊંડા કરવા તેમજ પરપરાગત જળસોતોના નવીનીકરણ કામો, મારીપાળા-ખેતતલાવડીનાં કામો થકી અંદાજે ૬૦ લાખ માનવદિન રોજગારી ઉત્પન્ન કરવાનું પણ માઈકો પ્લાનીંગ કરવામાં આવ્યું છે.

આ ઉપરાંત ૫૫૭૮ કામો

વિભાગીય રીતે હાથ ધરીને ચેકડેમ રિપેરીંગ, નહેરો તથા કાંસની સફાઈ જેવાં કામો પણ સુજલામ્બુ સુફલામ્બુ જળ અભિયાન ઉપરાંત સંબંધિત વિભાગોના પ્રવર્તમાન નિયમો મુજબ હાથ ધરાવાનાં છે.

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ૨૦૧૮ના વર્ષથી રાજ્યમાં શરૂ કરાવેલા આ જળસમૃદ્ધ અભિયાન સુજલામ્બુ-સુફલામ્બુ જળ અભિયાન અન્યે છેલ્લાં ત વર્ષમાં રાજ્યભરમાં જળસંગ્રહ ઝોતની સાફ્ફ-સફાઈ અને વૃદ્ધિ કરવાનાં કામોમાં ૧૬,૧૭૦ તળાવો ઊંડા કરવામાં આવ્યાં છે.

એટલું જ નહિ, ૮૧૭ ચેકડેમ અને ૪૬૨ જળાશ્યોના ડિસિલ્વિંગ, ૨૨૩૮ ચેકડેમના રિપેરીંગ, ૫૮૮ નવાં તળાવોનું નિર્મિષ અને ૧૦૭૮ નવા ચેક ડેમ મળીને સમગ્રતાયા ૪૧,૪૮૮ કામો કરવામાં આવ્યાં છે. આ ઉપરાંત ૩૮,૨૨૨ કિ.મી. લંબાઈમાં નહેરોની અને ૫૧૧૩ કિ.મી. લંબાઈમાં કાંસની સફાઈ કરવામાં આવેલી છે. આ બધાં જ કામોની સફળતાને પગલે છેલ્લાં ત્રણ વર્ષમાં રાજ્યમાં ૪૨,૦૬૪ લાખ ઘનસૂદ્ધ જળસંગ્રહક્ષમતા વધી છે.

સુજલામ્બુ સુફલામ્બુ જળ અભિયાન અંતર્ગત થયેલાં આ કામો અને સારા વરસાદને પગલે રાજ્યમાં વિશ્લેષણ જળસંગ્રહ થવાથી ભૂગર્ભ જળસ્તર પણ ઊંચા આવ્યાં છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ ૨૦૨૦ના વર્ષમાં કોરોનાની વૈશ્વિક મહામારી વચ્ચે પણ આ જળસંગ્રહ અભિયાન માટે રાજ્ય સરકારના તંત્રને પ્રોત્સાહિત કરતાં તા.૨૦ એપ્રિલ-૨૦૨૦થી તા.૧૦ જૂન-૨૦૨૦ સુધીના માત્ર ૫૧ દિવસના ટૂંકા ગાળામાં સુજલામ્બુ સુફલામ્બુ જળ અભિયાનના ગીજા તબક્કામાં ૧૧,૦૭૨ કામો લોકભાગીદારીથી

સુપ્રસિદ્ધ તીર્થ ચામુંડા ધામ ચોટીલામાં બનશે રોપ-વે

આધ શક્તિપીઠ અંબાજી-મહાકાળી ધામ પાવાગાટ અને એશિયાના સૌથી મોટા રોપ-વે નિરનાર રોપ-વે બાદ હવે ગુજરાતમાં બનશે વધુ એક રોપ-વે

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ સૌરાષ્ટ્રના સુપ્રસિદ્ધ યાત્રાધામ ચોટીલામાં પર્વતની ટોચે બિરાજતા ચામુંડા માતાનાં દર્શને હવે જરૂરી પહોંચી શકાય તેવી યાત્રીસુવિધા માટે ચોટીલામાં રોપ-વે સેવા શરૂ કરવાની જાહેરાત કરી છે. મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું કે, ગુજરાતમાં આવેલાં પવિત્ર યાત્રાધામોમાં આવતા શ્રદ્ધાળુ-યાત્રિકોની સુવિધા માટે રાજ્ય સરકારે યાત્રી સુખાકારીનાં અનેક આયોજનબદ્ધ કામો ઉપાડ્યાં છે. તેમણે આ સંદર્ભમાં કંધું કે હાલ આધાશક્તિ પીઠ અંબાજી, મહાકાળી ધામ પાવાગાટમાં દર્શનાર્થીઓ માટે રોપ-વે સફળતાપૂર્વક કાર્યરત છે. તાજેતરમાં પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ એશિયાના સૌથી મોટા રોપ-વે નિરનાર રોપ-વે ની સેવાઓ પણ લોકપર્ષ કરી છે. આ ગણેય રોપ-વે સેવાઓને યાત્રિકો-પ્રવાસીઓના મળી રહેલા અપ્રતિમ પ્રતિસાદને પગલે હવે રાજ્યમાં ચામુંડા ધામ ચોટીલા ખાતે પણ રોપ-વે સેવા શરૂ કરવાનો રાજ્ય સરકારે નિર્ણય કર્યો છે.

ચોટીલામાં રોપ-વે શરૂ કરવાના રાજ્ય સરકારના આ નિર્ણયને પરિજ્ઞામે હવે, ચામુંડા માતાજ્ઞના દર્શનાર્થી આવતા વરિષ્ઠ વડીલો, વૃદ્ધો, બાળકો કે જરૂરતમંદ યાત્રિકોને રોપ-વે દ્વારા ચોટીલા પર્વતની ટોચે માતાજ્ઞના દર્શને પહોંચવામાં સરળતા થશે. એટલું જ નહિ, સમય અને શ્રમ પણ બચશે. આ રોપ-વે સેવા શરૂ થવાથી ચોટીલા યાત્રાધામની તળેટી સહિતના આસપાસના વિસ્તારોમાં વધુ પ્રમાણમાં યાત્રિકો-પર્યટકો આવતા થશે અને સ્થાનિક કક્ષાએ રોજગારી તેમજ આર્થિક ગતિવિધિને પણ નવું બળ મળશે.

અને મનરેગા હેઠળ હાથ ધરી ૩૦ લાખથી વધારે માનવદિન રોજગારી ઉત્પન્ન કરવામાં આવી હતી.

સુજલામ્બુ સુફલામ્બુ જળ અભિયાનનાં કામો અંતર્ગત ખોદાશમાંથી મળતી માટીનો વપરાશ આસપાસના પ્રગતિ હેઠળનાં સરકારી કામો, ખેડૂતોના બેતરામાં તેમજ જાહેર કામોમાં કરવામાં આવે છે અને આ માટીના વપરાશ બદલ કોઈ પણ રોયલ્ટી ખેડૂતોએ ચૂકવવાની રહેતી નથી. આ જળસંચય અભિયાનથી રાજ્યભરમાં પાણીના સંગ્રહમાં વધારો થવાથી ભૂગર્ભ જળસ્તર ઊંચાં આવ્યાં

છે તેમજ સ્થાનિક કક્ષાએ ઘરવપરાશ, ઢોર-ઢાંખરને પીવાના પાણીની સમસ્યાનો હલ થયો છે. આ ઉપરાંત ભૂગર્ભ જળસ્તર ભંડાર સમૃદ્ધ થવાથી જેત ઉત્પાદનમાં વધારો અને પર્યાવરણમાં પણ સુધારો થયો છે.

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના મેરણાત્મક માર્ગદર્શનથી શરૂ થયેલા આ અભિયાનનાં કામોની રાષ્ટ્રીય સ્તરે નોંધ લઈ ગુજરાતના આ અભિનવ પ્રયોગને બિરદાવવામાં આવ્યો છે.

ગુજરાત વિધાનસભા કાર્યવાહી

**ભાજપના શાસનકાળમાં રાજ્યનું દેવું
આશરે ૬ ટકા જેટલું ઘટયું છે અને
રાજ્યના નાગરિકોની માથાડીઠ આવક
રૂ. ૨,૪૬,૩૨૬ જેટલી થઈ છે,
જે કોગેસકાળમાં માત્ર રૂ. ૩૬૨ની હતી**

રાજ્યના નાણામંત્રી અને નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રી નીતિનભાઈ પટેલે વિધાનસભા ગૃહમાં બહુ સ્પષ્ટતાથી જણાવ્યું હતું કે, ૨૪ કરવામાં આવેલું રૂ. ૨,૨૭,૦૨૮ કરોડનું વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ના વર્ષનું રાજ્યનું સામાન્ય બજેટ રાજ્યની જનતાના સર્વાંગીણ વિકાસને પોષ્ટું બજેટ છે. ગુજરાતના ઈતિહાસમાં ક્યારેય ન રજૂ થયું હોય તેવું સૌથી મોટા કદનું આ બજેટ, ગત નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ કરતાં રૂ. ૮૭૪૨ કરોડ જેટલું વધુ છે.

શ્રી નીતિનભાઈ પટેલે જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાતની ભાજપ સરકારે હંમેશાં લોકોના સાર્વત્રિક અને સર્વાંગીણ વિકાસની ચિત્તા કરી છે. આ માટે અમારી સરકારે ખેડૂતો માટે વિવિધલક્ષી યોજનાઓ, માધીમારી કરતા ભાઈઓ માટે ‘સાગરખેડુ’ યોજના, આદિજાતિ કલ્યાણ માટે ‘વનબંધુ વિકાસ યોજના’ સહિતની સંખ્યાબંધ યોજનાઓ અમલમાં મૂકવાની સાથે-સાથે ખાસ કરીને ગુજરાતનો ખેડૂત સમૃદ્ધ થાય તે માટેના ભરપૂર પ્રયાસો કર્યા છે.

એક સમય હતો જ્યારે ગુજરાતના ‘ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજારો’માં કાગડા ઉડતા હતા,

અમારી સરકારે ખેડૂતોને નર્મદા અને ‘સૌની યોજના’, ‘સુજલામૂર્ઝ સુફલામૂર્ઝ જળસંચય અભિયાન’ દ્વારા અથળક સિંચાઈ, ખેડૂતોને સસ્તા દરે વીજળી, વડાપ્રધાન મોદીએ લાગુ કરેલી ‘ખેડૂત સંન્માન નિધિ યોજના’ તેમજ ખેડૂતોને ઉપલબ્ધ શૂન્ય ટકાના દરે લોન મારફત જે ખેડૂત ઉત્થાનના પ્રયાસો કર્યા છે, તેનાથી આજે રાજ્યના ‘ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજારો’ ઘઉં-રાયડો-એરંડા-કપાસ-મગફળી-ચણા-ડાંગર અને અન્ય તેલીબિયાંના પાકોથી ઊભરાઈ રહ્યા છે.

તેમણે ઉમેર્યું હતું કે, અગાઉ મધ્ય-દક્ષિણ અને સૌરાષ્ટ્રના કેટલાક દિસ્સામાં કેળાં-કેરી-મોસંબી અને અન્ય કેટલાક ફળફળાદિના પાકો થતા હતા. આજે સિંચાઈ અને અન્ય આનુભંગિક ઉપલબ્ધતાને લીધે ગુજરાતનો ખેડૂત તમામ પ્રકારના ફળફળાદ પાકોનું માત્ર ઉત્પાદન કરતો નથી, પરંતુ તેની ભરચક નિકાસ કરે છે. આ માટે હું ગુજરાતના મહેનતુ ખેડૂતો, ખેતમજૂરો, કૃષિ વૈજ્ઞાનિકો, સંશોધકો અને અમારી કૃષિ યુનિવર્સિટીઓને અભિનંદન પાઠવું છું. મને કહેતાં વિશેષ ગૌરવની અનુભૂતિ થાય છે કે, ગત વર્ષ

રાજ્યમાં રૂ. ૧,૭૩,૦૦૦ કરોડનું જંગી કૃષિ ઉત્પાદન થયું હતું.

ગુજરાતના ખેડૂતોની સમૃદ્ધિ નર્મદા યોજનાને આભારી હોવાનું જણાવતાં શ્રી પટેલે કહ્યું કે, ૧૯૬૦માં શરૂ થયેલી અને ત્યારબાદની સરકારોના કારણે વર્ષો સુધી ખોરંબે પડેલી ‘નર્મદા યોજના’નાં દ્વારા વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્ર મોદીજીના હસ્તે ખૂલ્યાં. આ નઢી ઉપરના સરદાર સરોવર બંધને પૂરતી ઊંચાઈ મળી, ભવ્ય નહેરોનું નિર્માણ થયું અને આશરે ૧૮ લાખ ડેક્ટર જીમીન સુધી નર્મદા યોજના થકી સિંચાઈનું પાણી પહોંચંતું કરવામાં અમારી સરકારો સફળ રહી છે.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે, ભારત ગામડાંમાં વસે છે - આપણા પાયામાં ગામું છે, ખેતી અને પશુપાલન છે. યાદ રહે નર્મદા યોજના, મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના માર્ગદર્શન હેઠળની ‘સૌની યોજના’, સુજલામૂર્ઝ સુફલામૂર્ઝ જળસંચય યોજના, ચેકડેમો અને ખેત-તલાવરીના પુનઃજીવન તથા તેમોન્ટળાવો મારફત સિંચાઈ અને જળસંચય મારફત આપણા મહેનતુ ખેડૂતો અને ખાસ કરીને બહેનોએ પશુપાલન દ્વારા રાજ્યમાં મબલાખ દૂધ

ઉત્પાદન કરી બતાવ્યું છે.

સહકારી મંડળીઓ મારફત દૂધના વેચાણ દ્વારા આપણી બહેનો લાખો કમાતી થઈ છે. એટલું જ નહિ, દૂધનું પણ વેલ્યુ એડિશન થતાં તેમાંથી આઈસ્ક્રીમ - ચોકલેટ - માખણ - મીઠાઈઓ સહિતની સંખ્યાબંધ ચીજવસ્તુઓ દેશદેશાવરમાં મળતી થઈ છે. ગુજરાત સરકારે દૂધના પાવડરમાં સબાસિડી આપવાનું શરૂ કરતાં તેનું અનુસરણ અન્ય રાજ્યોએ પણ કરવું પડ્યું અને આપણા રાજ્યના ઐડૂટોની સાથે દેશના અન્ય રાજ્યના ઐડૂટો પણ લાભાન્વિત થયા.

ગુજરાતની આશરે ૪ કરોડની જનતાને પીવાનું, સિંચાઈનું પાણી તથા લાખોની સંખ્યામાં પશુધનને પાણી પહોંચ્યું હતું. કરી - ગુજરાતની આ મહત્વાકાંક્ષી 'નર્મદા યોજના' માટે સરકારે રૂ. ૬૫,૦૦૦ કરોડનો ખર્ચ કરવો પડ્યો છે. જોકે, રાજ્યની પ્રજાના વિકાસ માટે 'દેવું' કરીને પણ ખર્ચ કરવો પડે, તો પણ એ અમને માન્ય છે.

શ્રી નીતિનભાઈ પટેલે વિપક્ષી નેતાઓ દ્વારા ગુજરાતના વર્ધી રહેલાં 'દેવાં' સંદર્ભે સાણસણનો પ્રત્યુત્તર પાઠવતાં જણાવ્યું હતું કે, હુનિયાનો ભાગ્યે જ કોઈ દેશ એવો હશે જેને ક્યારેક-કોઈક પાસેથી એક-યા-બીજી રીતે દેવું લીધું કે કર્યું ન હોય ! 'દેવું' એ એક પરંપરા છે.

આપણે પણ વર્ષોથી લોન મારફત દેવું લઈએ છીએ. ભાજપશાસ્તિ સરકારો ઉપર દેવું વધાનો આશેપ ધરાતલથી નકારી કાઢતાં શ્રી પટેલે આંકડાઓ સાથે જણાવ્યું હતું કે, વર્ષ ૧૯૮૭-૮૮માં રાજ્યના નાગારિકોની

માથાડીઠ આવકની સરખામણીમાં રાજ્યનું દેવું રૂ. ૩૬૭૮ કરોડ, ૧૯૮૮-૮૯માં રૂ. ૪૧૬૧ કરોડ, વર્ષ ૧૯૯૦-૯૧માં રૂ. ૪૧૬૪ કરોડ, વર્ષ ૧૯૯૧-૯૨માં રૂ. ૫૮૦૦ કરોડ જ્યારે વર્ષ ૧૯૯૨-૯૩માં રૂ. ૬૮૨૦ કરોડનું હતું. વર્ષ ૧૯૯૨-૯૩માં જે દેવું હતું તે દેવાની ટકાવારી કુલ માથાડીઠ આવકની સરખામણીએ જોવા જરૂરી એ તો ૨૨.૫૮% જેટલું થવા જાય છે.

કોંગ્રેસશાસ્તિ આ સરકારોની સાપેક્ષમાં જ્યારથી ભાજપનું રાજ્યમાં શાસન આવ્યું છે ત્યારથી જોઈએ તો આજ હિન્દુધીમાં અને વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦માં અમારી સરકારનું દેવું ઘટીને ૧૬.૧૮ % જેટલું થવા જાય છે. જે દર્શાવે છે કે, અમારા શાસનકાળમાં રાજ્યનું દેવું ઉત્તોતર ઘટી રહ્યું છે. વર્ષ ૧૯૯૫-૯૬માં અમારા પ્રથમ બજેટનું કદ રૂ. ૧૦,૭૮૨ કરોડનું હતું, જે આ વર્ષે ૨૦૨૧-૨૨માં રૂ. ૨,૨૭,૦૨૮ કરોડનું થયું છે. યાદ રહે, વર્ષ ૧૯૯૦-૯૧માં ગુજરાત રાજ્યની 'ગ્રોસ સ્ટેટ ડોમેસ્ટિક પ્રોડક્ટ' (જાએસડીપી)થી આવક રૂ. ૭૮૮ કરોડની હતી અને માથાડીઠ આવક માત્ર રૂ. ૩૬૨ની હતી, જે વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦માં જાએસડીપીથી રૂ. ૧૬,૪૮,૫૦૫ કરોડ થઈ છે અને માથાડીઠ આવક રૂ. ૨,૧૬,૭૨૮ ઉપર પહોંચી છે, જે રાજ્યના વિકાસની ઘોતક છે.

આ પરિસ્થિતિમાં માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના માગદર્શન હેઠળની અમારી આ સંવેદનશીલ સરકારે 'દેવું' નહિ કિન્તુ લોકકલ્યાણના કાર્યો ચોક્કસ 'વિજન'

કેળવીને કર્યો છે, તેનો કોંગ્રેસે સ્વીકાર કરવો જ રહ્યો.

ખાસ કરીને, કોરોનાની કપરી પરિસ્થિતિમાં ખાનગી-ટ્રસ્ટ સંચાલિત કે સરકારી હોસ્પિટ્લોના માધ્યમથી આશરે રૂ. ૧૮૦૦ કરોડનો ખર્ચ કરીને રાજ્યના પ્રત્યેક નાગારિકની સેવા-શુશ્વરૂપનું જીવદ્યારૂપ કાર્ય અમારી સરકારે કર્યું છે, તેમ શ્રી પટેલે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું. અમારી સરકારના મંત્રીઓ-પદાધિકારીઓ-અધિકારીઓ અને લગભગ તમામ સરકારી કર્મચારીઓએ પછી તે પોલીસ-આરોગ્યકર્મી-મહેસૂલ-અશ્વ પુરવઠા કે અન્ય વિભાગનો હોય, તમામે ૧૮-૧૮ કલાક કામ કરીને કોરોનાકાળમાં રાજ્યની જનતા માટે ખેડુપો ફરજ નિભાવી છે. આ કામગીરીમાં વિપક્ષી સભ્યોએ પણ 'જાગતા રહેવું અને જાગતા રાખવા'ના ન્યાયે અમારું જ્યાં જરૂર જણાય ધ્યાન દોર્યું હતું, આ માટે તેમનો પણ આભાર માનવો ઘટે.

શ્રી નીતિનભાઈ પટેલે જણાવ્યું હતું કે, 'ધાસની ગંજમાંથી સોય શોખવી પડે' તે ન્યાયે હવે રાજ્યનો ભાગ્યે જ કોઈ ખૂણો રહ્યો હશે જે વિકાસનાં કાર્યોથી વંચિત રહી ગયો હોય !

શ્રી નીતિનભાઈ પટેલે ઉમર્યું હતું કે, વિપક્ષી અને શાસકપક્ષના ધારાસભ્યોએ કરેલાં કીમતી સૂચનોને મેં તથા અમારા અધિકારીગણે ગંભીરતાથી નોંધ્યાં છે અને તદ્દાનુસાર તમામની વાજબી માંગણીઓને સંતોષવાનો સરકાર ચોક્કસ પ્રયાસ કરશે.

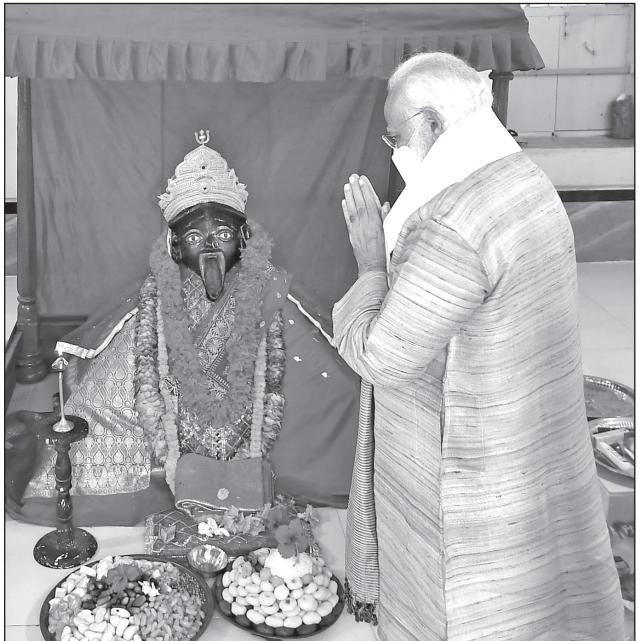

ચીન અને પાકિસ્તાનનાં વર્તમાન વલણોને દ્યાનમાં રાખતાં પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની બાંગલાદેશની બહુઆયામી મુલાકાત

બાંગલાદેશની આજાદીનાં ૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થવાના અવસર પર પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીજીની યાત્રા બંને દેશો માટે ઐતિહાસિક તેમજ સભ્યતાગત સંબંધોને મીઠાશથી ભરી દીધા છે. તેમની આ યાત્રા ભારત-બાંગલાદેશના રાજનૈતિક સંબંધોના ૫૦ વર્ષ પૂરાં થવામાં ઐતિહાસિક મહત્વ રાખે છે.

આંતરિક તેમજ બહારના બધા જ પડકાર અને જટિલ સમસ્યાઓ હોવા છતાં ભારતે તેમના પાડોશી દેશો સાથે સતત સંપર્ક, સંવાદ, સંબંધ તેમજ મૈત્રીપૂર્ણ સહયોગ માટે પ્રતિબદ્ધ રહ્યું છે. પાડોશી સૌથી પહેલાં તેમજ વસુવૈવ કુટુંબકર્મની ધારણાને સાચા અર્થોમાં આપણો દેશ જ જીવતો આવ્યો છે. બંને દેશો વચ્ચે ૫ મહત્વપૂર્ણ સમાધાન પર સહમતી બની છે, જે સંપર્ક, ઉદ્યોગ, વેપાર, સ્વાસ્થ્ય અને વિકાસના સંદર્ભથી ખૂબ જ મહત્વનું છે.

ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ, સ્થિતિસ્થાપકતા તેમજ ઉપશમન, બાંગલાદેશ નેશનલ કેટર કોર ઉપરાંત બાંગલાદેશના રાજશાહી વિસ્તાર અને તેની આસપાસના વિસ્તારમાં રમત ક્ષેત્રનો વિકાસ થવાથી આ બધા સમાધાન બંને દેશોની વચ્ચે વિકાસની ગતિ વધારી દેશે. તદૃઘરાંત ભિતાલી એક્સપ્રેસ પેસેન્જર ટ્રેન જે ઢાકાથી ન્યૂ જલ્દાઈગુડી સુધી ચાલવાથી બંને દેશોના સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક સંબંધો મજબૂત થશે. બાંગલાદેશના પ્રધાનમંત્રી શેખ હસીના દ્વારા કોરોના મહામારીથી બચવા માટે ભારત દ્વારા વેકસિન આપવા માટે આભાર વ્યક્ત કરવો તેમજ ભારતને તેમનો સાચો મિત્ર દેશ તરીકે વખાણતું દર્શાવ્યે છે કે બંને દેશો સંબંધો જીવિત રાખવા માટે કેટલા સંવેદનશીલ છે.

બાંગલાદેશમાં કાલી માતાની પૂજાર્થના

બાંગલાદેશની બે દિવસની મુલાકાત દરમિયાન પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી મા દુર્ગાની ૫૧ શક્તિપીઠોમાંની એક સતખીરા જિલ્લાના ઈશ્વરપુર સ્થિત એવા પ્રાચીન જેશોરેશ્વરી કાલી મંદિરમાં મા કાલીની પૂજા-અર્થના કરી. પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી મુલાકાત લેવાના હોવાના કારણે ૧૯૭૧માં બાંગલાદેશની સ્વતંત્રતાના સમય દરમિયાન જર્જરિત થયેલા આ મંદિરનો પણ જીર્ણોદ્ધાર થયો, સાથે સાથે ઓરાકાંડી સ્થિત મતુઆ ગુડુ હરિશ્ચંદ્ર ઠાકુર તથા ગરુંદ્ર ઠાકુરના જન્મસ્થાન એવા મતુઆ મંદિરમાં પણ પ્રાર્થના કરી તથા મતુઆ સંપ્રદાયના લોકોને સંબોધન કરતાં કહ્યું કે ઓરાકાંડીમાં ભારત સરકાર દીકરી માટેની શાળાને અપગ્રેડ કરશે તથા ભારત સરકાર એક પ્રાથમિક સ્કૂલની સ્થાપના કરશે. આ ભારતના કરોડો લોકો તરફથી હરિશ્ચંદ્ર ઠાકુરજીને સાચી શ્રદ્ધાંજલિ હશે.

કોરોનાકાળમાં ભારતએ પાડોશી દેશો સાથે સાથે દુનિયાના અનેક દેશો માટે ભરોસેમંદ સાથી બનીને આગળ આવ્યું છે. ભારત દેશમાં અન્ય દેશોને કાવિદ વેક્સિન આપીને મિત્રતા તેમજ ઉદારતાનો પરિચય આપ્યો છે.

પાછલાં કેટલાંક વર્ષોમાં બંને દેશો વચ્ચે કેટલાંક મહત્વપૂર્ણ સમાધાન થયાં છે જેનાથી બંને દેશોની વ્યાપારી ભાગીદારીએ નવી ઊચાઈઓ સર કરી છે. અગાઉ થયેલાં સમાધાન મુજબ ભારત દેશે બાંગલાદેશ માટે આપણી તરફથી તેમના માટે વિશેષ સ્તર પર બજાર ખોલીને આર્થિક રૂપે ફાયદો કરાવી રહ્યું છે ત્યાં જ બાંગલાદેશ પણ ભારતની સંભવ મદદ કરી રહ્યું છે. બંને દેશની સીમા લગભગ ૪૦૮૯ કિલોમીટર લાંબી અને પ૪ નદીઓનાં પાણી વહે છે. તેમ છતાં પણ બંને દેશોના પારસ્પરિક સંબંધો ક્યારે પણ ચિંતાપૂર્વક રહ્યા નથી. તેલં ફની નદી પર બનેલા મૈત્રી સેતુથી તથા ૨૯ જાન્યુઆરીએ નવી દિલ્હીમાં રાજ્યપથ પર બાંગલાદેશની સૈન્ય ટુકડીને પરેડમાં ડિસ્સો આપવાથી બંને દેશોમાં નવી દિશા અને ઊર્જાની ગતિ મળી છે. ત્રિપુરાના દક્ષિણ ભાગમાં સબરુમ અને

બાંગલાદેશના રામગઢને જોડનાર ૧.૬ કિલોમીટર લાંબો સેતુ બંને દેશો માટે મહત્વનો સાબિત થયો છે. ઉલ્લેખનીય છે કે જ્યાં ભારત બાંગલાદેશથી કાગળ, તેયાર કપડાં, દોરા, મીઠું અને માછલી જેવી વસ્તુઓની આપ્યાત કરે છે, ત્યાં જ ઝુંગણી, સૂતર, કપાસ, પેજ, આયરન, મશીનો માટે રોજબરોજની વસ્તુઓની નિકાસ પણ કરે છે.

આ વખતે પણ બંને દેશોએ આતંકવાદ અને ધૂસણપેઠને રોકવા માટે તેમના જૂના સંકલ્પો પર સહમતી આપી છે. પાછલા વર્ષે બાંગલાદેશના પ્રધાનમંત્રી શેખ હસીનાની ભારત યાત્રા દરમ્યાન બંને દેશોએ એન.આર.સી. રોહિંગ્યા સમસ્યા અને તિસ્તા નદીની પાણી જેવા સળગતા મુદ્દા પર ગંભીર ચર્ચા-વિચારણા કરી હતી અને સહમતીથી નિવારણ લાવવાની સમજૂતી આપી હતી. એન.આર.સી.ના મુદ્દા પર ભારતએ સ્પષ્ટ કીનું છે કે એ પ્રક્રિયા કાનૂની હેઠળ તેમજ અદાલતના નિર્દેશ હેઠળ ચાલી રહી છે જે ભારતનો આંતરિક મુદ્દો છે. બંને દેશો વચ્ચે કેટલો મધુર સંબંધ છે એ આનાથી જ સમજ શકાય

કે બંને દેશોએ સાર્કને છોડીને બિમર્સેક દેશોની મજબૂતી માટે સહમતી બતાવી છે દક્ષિણ એશિયામાં પાકિસ્તાનની ભૂમિકા સીમિત કરવા માટે મોટો સંકલ્પ છે. આ રણનીતિ મુજબ ભારતએ બાંગલાદેશના તઠીય વિસ્તારની સુરક્ષા પ્રદાન કરવાના હેતુ અનુસાર બંગાળની ખાડીથી લઈને આપણા પૂર્વ તઠીય વિસ્તારની સુરક્ષા માટે રોડનો નકશો તૈયાર કર્યો છે જેનાથી ચીન જેવા દેશોની ગતિવિધિઓ પર પણ નજર રાખવામાં મદદ મળી રહી છે. તિસ્તા નદીના પાણીની સમસ્યાને ધ્યાનમાં લેતા પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ ફરી આશાસન આપ્યું છે કે આપણી સરકાર આ સમસ્યા પર બધા પક્ષો જોડે મળીને નિવારણ લાવી રહ્યાના પ્રયત્નો કરી રહી છે. બંને દેશો માટે સારી વાત એ છે કે બંને દેશો વચ્ચે સાંસ્કૃતિક ભાષીય સંબંધો મજબૂત થયા છે તેમજ બંને દેશોના નાગરિકો વચ્ચેનો સંબંધ ઉચ્ચ સ્તર પર આગળ વધ્યો છે. શિક્ષણ, વિજ્ઞાન તેમજ તકનીકી સહયોગ ઉપરાંત વેપાર કારોબારમાં પણ સારી એવી વૃદ્ધિ જેવા મળી રહી છે. ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબત એ પણ

છે કે બાંગલાદેશએ દક્ષિણ એશિયામાં ભારતની સાથે સૌથી વધારે વેપાર કરતો સહયોગી દેશ છે. બાંગલાદેશમાં આપણો વેપાર વ્યાપક સ્તર પર થાય છે. ક્ષેત્ર જેવા કે ટેક્સટાઇલ્સ, ઉદ્યોગ નિર્માણ, રસાયણ, પેટિન્ટ, ફાર્માસ્યુટિકલ, હોસ્પિટલ, યાગ્રા-પ્રવાસ, બેંક, આઈ ટી, આયુર્વેદિક ઉત્પાદન ક્ષેત્ર, ઓટોમોબાઈલ, તથા સફેદ સિમેન્ટ. ભારતની કેટલીય કંપની તથા કાર્યરત છે. ભારત-ભ્યાનમાર અને બાંગલાદેશ વચ્ચે યાંગ્રૂનમાં ત્રિપક્ષીય બેઠક થઈ હતી જેમાં બાંગલાદેશથી થઈને પાઈપલાઈન દ્વારા તટીય ક્ષેત્રના કુદરતી ગેસને ભારતમાં લાવવા પર ચર્ચા-વિચારણા કરી હતી જેના પર મંજૂરી થઈ ગઈ છે. આ બંને દેશોના સંબંધનું જીવંતું ઉદાહરણ એ છે કે ભારત દેશ પોતાના પાણેશી દેશને ગમે તે કિમત પર મદદ કરવા ઈચ્છે છે. જે બંને દેશોના વેપાર તેમજ કારોબારી ગતિવિધિઓમાં વૃદ્ધિ કરી છે. બાંગલાદેશમાં આયાતમાં પણ વધારો જોવા મળી રહ્યો છે. આજે બાંગલાદેશમાં ભારતની સૌથી ગતિશીલ મંડીઓમાંથી એક મંડી બની ચૂકી છે.

ભારતમાં બાંગલાદેશનાં કેટલાંક ક્ષેત્રો માટેની વસ્તુઓની આયાત પર ભાવમાં રાહત પણ આપી છે. બંને દેશો વચ્ચે શીતયુદ્ધોત્તર યુગમાં એશિયા-પ્રશાંત ક્ષેત્રમાં સહયોગનો પ્રભાવ સકારાત્મક રહ્યો છે. હવે બંને દેશો એ જ ઈચ્છે છે કે આ સકારાત્મક પ્રભાવનો લાભ લઈને દ્વિપક્ષીય, ક્ષેત્રીય તેમજ પરસ્પર શાંતિ જાળવીને તેમના ઉત્તરદાયિત્વથી ઝડપી તકે બધા

બાંગલાદેશ જ્યારે બન્યું ન હતું ત્યારે તે પૂર્વ પાકિસ્તાનથી ઓળખાતું હતું અને ભારત માટે પૂર્વ તથા પાંચિયમ પાકિસ્તાનની સરહદએ કાયમ માટે ચિંતાનો વિષય હતો તથા પાકિસ્તાનની સેના દ્વારા જે રીતે પૂર્વ પાકિસ્તાનના લોકો ઉપર બર્બરતાપૂર્વક અમાનુષી અત્યાચાર ગુજરાતો હતો જેથી પૂર્વ પાકિસ્તાનના લોકો ભારતમાં શરણ લેવા લાખોની સંખ્યામાં આવતા હતા. આવા સમયે ભારતીય જનસંઘ દ્વારા દીર્ઘદિના વાપરીને લાંબા ગાળાના ભારત દેશના હિત માટે પૂર્વ પાકિસ્તાન એટલે કે આજનું બાંગલાદેશ તેને સ્વતંત્ર કરવું જોઈએ એ વિચાર સાથે અટલજ તથા અડવાણીજના નેતૃત્વમાં ધરણાં પ્રદર્શન કર્યા હતાં. જેમાં એક કાર્યકર્તા-સ્વયંસેવક તરીકે નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ભાગ લીધો હતો ત્યારે ૬૦૦ જેટલા જનસંઘના કાર્યકર્તાની ધરપકડ થઈ હતી તેમાં યુવાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીનો પણ સમાવેશ થયો હતો. પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની રૂંડટેશીથી ૧/૮/૨૦૧૫ ના રોજ વર્ષોથી ચાલ્યો આવતો સરહદી વિવાદ દૂર કરી બાંગલાદેશ અને ભારત વચ્ચે ગામડાની અદલા-બદલી કરી હજારો લોકોનું જીવનધોરણ ઊંચું આવે તથા બે રાષ્ટ્રો વચ્ચેના કાયમી પ્રશ્નો ઉકેલ લાવ્યો હતો.

વિવાદિત મુદ્દાનો ઉકેલ લાવે, અત્યારે બંને દેશો વચ્ચે વેપાર સંતુલન ભારતના પક્ષમાં છે. પ્રધાનમંત્રી મોદીની મુલાકાતથી બંને દેશોના સામાજિક-સાંસ્કૃતિક-ધાર્મિક સંબંધો વધુ ગાઢ બનશે, પ્રધાનમંત્રીની આ યાત્રાથી બંને દેશોના સંબંધોમાં સુધાર થશે તેમજ બહુવિધ હિતોને વેગ મળશે, સીમાની આરપાર લોકતાંત્રિક મૂલ્યોને મજબૂતી મળશે, કણા, ભાષા, સંસ્કૃતિના પાયા પર ભાગીદારી વધશે, સીમા પર થતા આનંકવાદની ગતિવિધિઓ નાશ પામશે, શાંત, ચિથર, અપરાધમુક્ત સીમા પ્રબંધને બળ મળશે. સીમા પર રક્ષા કરતાં, સૈન્યોની રક્ષા થશે, જાન-માલની રક્ષા કરી શકાશે, અને છેલ્લે બંને દેશના હિત માટે પણ આ ભાગીદારી મહત્વની છે. ગયા વર્ષે પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ બાંગલાદેશની જનતાની ખુશાલી અને સમૃદ્ધિ માટે

પ લાખ અરબ ડોલરની મદદ કરી હતી જે પ્રમાણિત કરે છે કે ભારતમાં બાંગલાદેશના વિકાસમાં સાર્થક ભૂમિકા ભજવી રહ્યું છે. ભારતની આ મદદથી બાંગલાદેશ આર્થિક રીતે અને તેમજ પરિયોજનાઓને મજબૂતી મળી છે. અને વિકાસની ગતિ ઝડપી વધી છે. આ સંદર્ભમાં આપણા વિદેશ મંત્રી એસ. જયશંકરે જણાયું હતું કે ભારત-બાંગલાદેશના સંબંધ ખાલી સામાજિક દિશ્કોણથી મજબૂત નથી થયા પણ એનાથી પણ આગળ વધ્યા છે. જે દક્ષિણ એશિયા જ નહિ પણ આખા ઈન્ડો પેસિફિક ક્ષેત્રમાં બંને દેશો સારા ભાગીદાર બની ચૂક્યા છે, પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની છેલ્લી બાંગલાદેશ યાત્રાએ બંને દેશો વચ્ચેના સંબંધોને એક નવી તાજગી અને નવી ઊર્જાથી સરભર કરી દીધી છે.

૧૪ અપ્રિલ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર જન્મજયંતી

	કોંગ્રેસે કરી અવગણના અને અપમાન	ભાજપે કર્યું ગૌરવ અને સન્માન
૧	સંસદના સેન્ટ્રલ હોલમાં પૂરા કદનું તૈલચિત્ર મૂકવાની માંગનો ધરાર અસ્વીકાર કર્યો.	ભાજપની ભાગીદારીવાળી શ્રી વી.પી.સિંહ સરકાર પાસે શ્રી અટલ બિહારી બાજપાઈના પ્રયત્નોથી ૧૯૮૧માં સેન્ટ્રલ હોલમાં તૈલચિત્ર મુકાવ્યું.
૨	કોંગ્રેસે ભારત રન એવોઈ માટે ડૉ. બાબાસાહેબને ક્યારેય લાયક ન ગણ્યા.	ભાજપની ભાગીદારીવાળી સરકારમાં ૧૯૮૧માં મરણોત્તર ભારતરન શ્રી વી.પી. સિંહની સરકારમાં એનાયત થયો.
૩	આજાદી બાદ ૧૯૫૨ની પ્રથમ લોકસભામાં ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસે ડૉ. આંબેડકરજીને હરાવ્યા.	જનસંઘના સ્થાપક ડૉ. શયામાપ્રસાદ મુખરજીએ પદ્ધતિમ બંગાળમાંથી સમર્પણ આપી રાજ્યસભામાં મોકલ્યા.
૪	કોંગ્રેસે સત્તા ટકાવી રાખવા ૮૬ વખત બંધારણમાં છેડછાડ કરી.	જ્યારે શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોટીએ બંધારણને હાથીની અંબારી ઉપર સ્થાપિત કરી હ કિ.મી.ની પદયાત્રા કરી સર્વોચ્ચ સન્માન આપ્યું.
૫	કોંગ્રેસે ડૉ. આંબેડકરજીના જન્મસ્થળ મહુને સ્મારક તરીકે વિકસાવવા હેમેશા દુર્લક્ષ જ સેવ્યું.	ભાજપે ૧૯૮૧માં શ્રી સુંદરલાલ પટવા સરકાર દ્વારા મહુ ખાતે ભવ્ય 'જન્મભૂમિ સ્મારક' બનાવ્યું.
૬	કોંગ્રેસે નાગપુર ખાતે તા. ૧૪-૧૦-૧૯૫૨ના રોજ બૌધ્ય દિક્ષા લીધેલ પવિત્ર સ્થાનની હેમેશા ઉપેક્ષા કરી.	ભાજપે ૧૯૮૬માં શ્રી નિતીન ગડકરીજીના નેતૃત્વમાં પવિત્ર 'દિક્ષા ભૂમિ સ્મારક' નું નિર્માણ કરાવ્યું.
૭	કોંગ્રેસે મુંબઈ દાદર ખાતે ડૉ. આંબેડકરજીના અંતિમ સંસ્કાર કરેલ સ્થાનને સામાચર સમશાન ગણી અવગણના કરી.	શ્રી નિતીન ગડકરીજીના અથાગ પ્રયત્નોથી ભાજપે ૧૯૮૬માં 'ચૈત્ય ભૂમિ' સ્મારક તરીકે વિકાસ કર્યો.
૮	'ચૈત્ય ભૂમિ'ના વિકાસ માટે ઈન્દ્ર મિલની જમીનની ફાઈલ ૧૦ વર્ષ સુધી યુ.પી.એ. સરકારે ટલે ચાદીવી રાખ્યો.	જ્યારે શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોટીજીએ સત્તામાં આવીને તુરંત ઈન્દ્ર મિલની આશરે રૂ. ૧૦૦૦ કરોડની જમીન 'ચૈત્ય ભૂમિ સ્મારક' માટે મંજૂર કરી.
૯	ડૉ. આંબેડકરજીને કાયદા મંત્રી તરીકે મળેલા નિવાસસ્થાન ૧૫ જનપથને કોંગ્રેસે તેના નેતાઓને રહેવા માટે આપી દીધા હતા.	શ્રી મોટીજીએ રૂ. ૨૦૦ કરોડના ખર્ચે તા. ૨૦ જૂન ૨૦૧૫ના રોજ ડૉ. આંબેડકર ઈન્ટરનેશનલ સ્ટડી એન્ડ રીસર્ચ સેન્ટર તરીકે સમર્પિત કર્યું.
૧૦	ડૉ. બાબાસાહેબે ર૨૬, અલીપુર રોડ પરના ભાડાના મકાનમાં અંતિમ શાસ લીધેલ. તે સ્થાનને સરકાર હસ્તક કરવા કોંગ્રેસે ક્યારેય દરકાર ન કરી.	તત્કાલીન વડાપ્રધાન શ્રી અટલ બિહારી બાજપાઈએ ૨૦૦૨માં રૂ. ૧૬ કરોડ ચુક્કીને ખાનગી મકાન ખરીદીને રાષ્ટ્રને સમર્પિત કર્યું.
૧૧	૨૦૦૪ થી ૨૦૧૪ - ૧૦ વર્ષ કોંગ્રેસ પ્રેરિત યુપીએ શાસનમાં ૨૬, અલીપુર રોડ પરનું મકાન ખંડેર બારીને પડી રહ્યું.	ભારતીય જનતા પાર્ટીએ સત્તામાં આવતાની સાથે જ રૂ. ૧૦૦ કરોડના ખર્ચે વર્ષ ૨૦૧૬માં વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોટીના હસ્તે 'ડૉ. આંબેડકર મેમોરીયલ નિર્વાણ ભૂમિ'નું શિલાન્યાસ કરી રાષ્ટ્રને સમર્પિત કર્યું.
૧૨	કોંગ્રેસ સરકારોની નિઝાળજી ડૉ. બાબાસાહેબના નિધન બાદ તેમની અંગત વસ્તુઓ, કપડાં વિગેરેને નાગપુર ચિંચોલી ખાતે ઉધેરી લાગી ગઈ.	ભાજપના શ્રી ટેંકેન્ડ ફિલ્ષાની સરકારે રૂ. ૫ કરોડના અનુદાનથી વસ્તુઓને સંગ્રહાલયમાં સુરક્ષિત કરી છે.
૧૩	ડૉ. બાબાસાહેબે વડોદરા સ્ટેટની નોકરી છોડીની વખતે 'સંકલ્પ' લીધેલ સ્થાનના વિકાસ માટે કોંગ્રેસ ક્યારેય વિચાર સુધ્યા ના કર્યો.	ભાજપની સરકારે વડોદરામાં રૂ. ૧૦ કરોડની ગ્રાન્ટ મંજૂર કરી 'સંકલ્પ ભૂમિ' નિર્માણ માટે નિર્ધાર કર્યો છે.
૧૪	લંડન સ્કુલ ઓફ ઇંફોર્મેશનમાં ૧૯૨૧-૨૨ દરમયાન અભ્યાસ વખતે નિવાસ કરેલ મકાનની હરાજીમાં કોંગ્રેસે રસ ન લીધો.	મહારાષ્ટ્ર ભાજપની સરકારે તે મકાન રૂ. ૪૮ કરોડમાં ખરીદી નવેમ્બર ૨૦૧૫માં શ્રી મોટીજી દ્વારા 'શિક્ષાભૂમિ' સ્મારકનું લંડનમાં ઉદ્ઘાટન કર્યું.
૧૫	કોંગ્રેસ અને તેની સરકારોએ હેમેશા નહેરુ-ગાંધી પરિવારની જ વાહવાહ કરી અને તેમના સ્મારકો બાંધ્યા.	જ્યારે શ્રી મોટીજીની સરકારે ડૉ. બાબાસાહેબની ૧૨૫મી જન્મ જયંતિ વર્ષની ઉજવણી નિમિત્તે રૂ. ૧૨૫/- નો ચલણી સેક્ટર અને ડાક ટિકિટ બાહાર પાડી છે.
૧૬	કોંગ્રેસે અને તેની સરકારોએ હેમેશા ડૉ. બાબાસાહેબની અવગણના કરી.	ભારતના વડાપ્રધાન માન. શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોટીએ ભીમ એપ લોન્ચ કર્યું.

આજાદીનાં ૭૫ વર્ષ ‘અમૃત મહોત્સવ’

ગુડી પડવો : ડૉ. હેડગોવાર જન્મદિન

પ્રત્યેક નાગરિક દેશભક્ત હોવો જોઈએ અને દેશ માટે સમર્પિત હોવો જોઈએ - ડૉ. હેડગોવારજી

શક સંવતનું બેસતું વર્ષ એટલે ગુડી પડવો, સને ૧૮૮૮, ૧લી એપ્રિલ, ગુડી પડવાના શુભ દિને રાષ્ટ્રીય સ્વયં સેવક સંઘના સ્થાપક ડૉ. કેશવ બલિરામ હેડગોવારનો જન્મદિન ડૉ. હેડગોવારજી હિન્દુ સમાજની દુર્દર્શા જોઈને ખૂબ હુંખી હુંખી થતા. તેઓ બાળપણથી જ હિન્દુત્વના અને હિન્દુ સમાજની એકતાના હિયાયતી રહ્યાં. હેડગોવારજી સતત એક જ વાતનું મનોમંથન કરતા કે વેરવિભેર થયેલા અને માતીના લોંદા જેવા થઈ ગયેલા હિન્દુઓનું સંગઠન કરી તેને નવો ધાર કેમ આપવો? આ મનોમંથનમાંથી જન્મ થયો રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘનો સને ૧૮૮૮ના વિજયા દસમીના શુભ દિને, નાગપુરના એક નાના મેદાનમાં મુઢીભર યુવાનોને લઈને ડૉ. હેડગોવારજીએ સંઘનું બીજો રોધ્યું. આ બીજો આજે દેશભરમાં વટવૃક્ષનું સ્વરૂપ ધારણ કરી લીધું છે.

ડૉ. હેડગોવારજીના જન્મદિન નિમિતે તેઓના થોડા પ્રેરણાદાયી જીવનપ્રસંગો જોઈએ તથા એકાત્મ રાષ્ટ્રીય સતર્કતા અંગેના તેઓનો વિચારને જીવન આચરણમાં મૂકીએ.

સ્વાતંત્ર્ય સેનાની

ડૉ. હેડગોવાર જન્મજીત સ્વાતંત્ર્ય સેનાની હતા. બાળપણથી જ તેઓ દેશભક્તિના પાકા રંગે રંગાઈ ચૂક્યા હતા. પ્રાથમિક શિક્ષણના શાળાજીવન દરમ્યાન કેશવે અનેક વખત અંગ્રેજોને બરોબરનો પરચો બતાવ્યો હતો. ૧૮૮૭માં દુંગલેન્ડની રાણી વિક્રોરિયાના રાજ્યારોહણને સાઠ વર્ષ પૂર્ણ થવાના અવસરે શાળામાં બાળકોને વહેંચાયેલી મીઠાઈ કેશવે એક ખૂણામાં ફેંકી દીધી હતી. ૧૮૯૧માં પુનઃ એડવર્ડ સાતમાના રાજ્યારોહણના દિવસે ચારેકોર આતશબાળ ચાલી રહી હતી પરંતુ, નારાજ કેશવ ધરમાં બેસી રહ્યો. પૂછપરછ થતાં એણે કહ્યું કે, આ બધા વિદેશનાં રાજારાણી છે, આપણા નથી. એમની ઉજવણીમાં આપણે શા માટે ભાગ લઈએ? એકવાર દશેરાના દિવસે રાવણા પૂતળાદહનના ધાર્મિક કાર્યક્રમમાં ઉમટેલી મોટી ભીડ સમક્ષ કેશવે સ્વતંત્રતાના મહત્વ વિશેનું જોરદાર ભાષણ આપી સૌના દિલમાં આજાદીની ચીનગારી પેટાવી દીધેલ.

Editor : Publishers :

Surendrabhai Motilal Patel

on Behalf of

Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh

Published From

Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh
J. P. Chowk, Khanpur, Ahmedabad-380001.